The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, DECEMBER 8, 1956.

LATVIJA
AMERIKĀ

98./631. n-rs. SESTDIEN, 1956. g. 8. DECEMBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Jauns brīvības cīņu uzliesmojums Budapeštā

PADOMJU SAVIENĪBA JĀIZSTUMJ NO AN

Apspiesto Nāciju asamblejā ievērojami ASV valstsvīri un citu valstu pārstāvji

Apspiesto Eiropas Nāciju asambleja sanāca uz sēdi 29. un 30. novembrī. Pirms sēdes delegāti sapulcējās pie AEN asamblejas nama, 767 1. Ave., pretim Apvienoto Nāciju debesskrāpim, lai piedalītos karogu pacelšanas ceremonijā. Divstāvu nams vēl nav izbūvēts asamblejas vajadzībām. Pie nama bija piestiprināts milzīgs plakāts ar uzrakstu: „Apvienotās Nācijas! — Mēs prasām padomju karaspēka atvilkšanu un brīvas vēlēšanas. Palīdziet mums! Albānijas, Bulgārijas, Čechoslovakijas, Igaunijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas un Rumānijas tautas." Nevienam, kas apmeklēja AN debesskrāpi, nevarēja palikt nepamanīts šis plakāts.

JĀDIBINA APVIENOTO NĀCIJU KARASPĒKS

Ceremonija sākās ar atsevišķu valstu karogu uzvilkšanu pusmastā, pie kam uzvilkšanas brīdī atskanēja attiecīgās valsts himna. Cilvēkus, kas bija sapulcējušies nama priekšā, uzrunāja AENA prezidents Dr. V. Māsēns, izsakot cerību, ka apspiesto tautu saucieni vienreiz pamodinās AN sirdsapziņu. Apspiesto nāciju karogi paliks pusmastā līdz atbrīvošanas dienai. Komūnisma upurus godināja ar vienu minūti ilgu klusuma brīdi.

Asamblejas sēdes notika tuvējā Carnegie Endowment Center telpās. Kā viesis sēdē runāja nacionālās Ķīnas vēstnieks Dr. T. Tsiangs. Viņš asi uzbruka AN par bezdarbību Ungārijas jautājumā. Pad. Savienība būtu izslēdzama no AN un visiem AN locekļiem būtu jāpārtrauc diplomātiskie un saimnieciskie sakari ar Pad. Savienību.

Otrs viesis asamblejas sēdē bija senātors V. Noulends, ASV loceklis AN delegācijā. Viņu apsveicot, sapulces vadītājs Dr. V. Māsēns pateica, ka visa brīvā pasaule un apspiestās nācijas tagad vairāk kā jebkad skatās uz ASV kā uz vadītāju cīņā pret padomju agresiju. Noulends savā runā teica, ka AN pilnsapulce 4. novembrī pieņēma rezolūciju, prasot atsaukt padomju karaspēku no Ungārijas. Kopš tā laika pagājis mēnesis, bet padomju miesnieki Budapeštā turpina savu brīvības nožņaugšanas darbu. Lai nācija nomirtu, dažreiz vajadzīgs mazāk laika nekā delegātiem, lai runātu. Kas tagad būtu darāms? 1) AN pilnsapulcei jāizstumj Pad. Savienība no AN tik ilgi, kamēr tā atvelk savu karaspēku no Ungārijas; 2) jāuzaicina visas valstis atsaukt Pad. Savienības un Ungārijas leļļu valdības atzīšanu; 3) jāuzaicina visas arodbiedrības, tirgotāju un rūpnieku organizācijas pārtraukt eksporta un importa darījumus ar Krieviju; 4) nodibināms AN karaspēks, lai gadījumā, ja kāds cits satelits lūdz palīdzību, AN karaspēku varētu nosūtīt 24 stundu laikā.

Nākošās dienas sēdē kā viesis asamblejā runāja senātors H. Hamfrijs, ASV delegācijas loceklis AN. Viņš savā runā starp citu teica: **„Es domāju, ka mūsu prezidents izdarīja kļūdu — pēc Ženēvas konferences paskaidrodams, ka padomju pārstāvji vēlas mieru tāpat kā mēs. Ir grūti sadzīvot mierā ar tādiem, kas nesaprot vārda „miers" nozīmi un lieto to tikai kā propagandas ierocī."**

No latviešu delegātiem asamblejā runāja A. Blodnieks par baznīcu stāvokli apspiestajās valstīs: **Viņš apelēja pie brīvās pasaules sabiedriskās domas un lūdza atbalstīt prasību, lai komūnistu valdība pārtrauc baznīcu vajāšanu. Runājot par komūnistu garīdznieku apmeklējumiem brīvajā pasaulē, jo šādi apmeklējumi ir tikai komūnistu propagandas ierocis. Dr. V. Māsēns savā runā aicināja izslēgt Padomju Savienību no cilvēcīgās sabiedrības līdz tam laikam, kamēr tā atgriezīsies savās robežās.**

A. Kilve teica: „Austrumu komūnisma milzis uz māla kājām sagrījojies un komūnistu imperijas sadrupšanas process sācies."

Pēc sēdes notika pieņemšana, kurā bija ieradušies senātors Noulends un AN delegāti no vairākām Āzijas un Amerikas valstīm, to skaitā arī drošsirdīgais Baltijas valstu un citu apspiesto tautu aizstāvis Kubas delegāts Nuņes - Portuondo.

Klusās balsis mūs lūdz un gaida

Iezvanot lielo notikumu Ziemassvētku dienā, mūsu sirdis sadzird klusas balsis, kas lūdz tās neaizmirst lielajos svētkos. Dienu dienā šīm balsīm pievienojas arī citas. Šogad klāt nākušas balsis no Sibirijas. Daugavas Vanagu organizācijā ir daudzu tautiešu adreses, kas izcietuši sodus Sibirijā un atgriezušies dzimtenē. Šie ļaudis ir atstājuši vergu nometnes fiziski, garīgi un materiāli salauzti. Tiem viss ir zudis. Pāri palicis tikai dzīvā cilvēka izskats. Daudziem no tiem trūkst medikamentu, daudziem nav apģērba un pajumtes. Viņu dzīve ir atkarīga no katras dāvanas, ko tie saņem no līdzjūtīgas rokas. Tādēļ arī mūsu ciešs pienākums ir palīdzēt šiem mēmajiem līdzējiem dzimtenē.

DV Toronto nodaļas aprūpes komiteja tamdēļ lūdz tautiešus, neliegt savus ziedojumus šim mērķim. Mēs lūdzam ziedojumu devējus un vācējus ievērot, ka ziedojumu vākšanas laiks izbeidzas tieši 15. decembrī, kad arī visiem sarakstiem jābūt atpakaļ, lai ziedojumus varētu laicīgi nogādāt uz vietām, kur tie domāti.

Mēs lūdzam tautiešus, kas dažādu apstākļu dēļ nav varējuši nodot ziedojumus vācējiem, tos piesūtīt tieši ziedojumu nod. DV Toronto nod. kasierim: P. Ratnieks, 123 Huron St., Toronto, norādot, kādam mērķim ziedojums domāts. Ja ziedojums paredzēts kādai noteiktai personai, lūdzam uzrādīt tās adresi. Aprūpes komiteja sūtīt skaidri velda ziedojumus un pareizām adresēm, jo par nepareizām aprūpes komiteja atbildību nenes. Lūdzu ievērojiet 15. decembri kā ziedojumu vākšanas noslēguma termiņu!

DV Toronto nod. aprūpes komiteja.

LATVIEŠU VECO UN JAUNO IECEĻOTĀJU KANADĀ TUVINĀŠANĀS VAKARĀ CENTRĀLĀS YMCA's TELPĀS TORONTO

Sēd no kr.: A. Karlsons, A. Jakobsons, viņa dzīves biedre, E. Treimane, ģenerālkonsuls R. N. Braisons, viņa dzīves biedre, E. Treimanis, M. Dežardēna, E. Karlsona; stāv no kr.: J. Goba, F. Blumberks, V. Zentiņa, Z. Gailīte, D. Burgele, A. Kauķe, L. Putrus, G. Putrus, A. Putrus, B. Goba, T. Putrus, Ž. Zentiņš, E. Toms, N. Ellera, E. Špilberga, E. Špilbergs, A. Gailītis. J. Kreiļa uzņ.

PADOMJU SAVIENĪBA SĀK JAUNU SPIEDIENU BERLĪNĒ

Krievi atsvaidzina sabiedrotajiem atmiņas

Berlīnē. Sav. Valstu militārā vadība ziņo no Rietumberlīnes, ka padomju armija no jauna uzsākusi spiedienu pret sabiedrotiem Berlīnē, kur vien iespējams, apgrūtinot kavējot vai arī pilnīgi nosprostojot satiksmi starp Rietumberlīni un Rietumvāciju.

Lai gan šāda Pad. Savienības rīcība ir periodiska parādība aukstajā karā, tās sākuma simptoni Rietumu sabiedrotiem vienmēr liek atcerēties 1948. gada blokādi un ar to saistīto gaisa tiltu. Jau ar šādu sabiedroto atmiņas atsvaidzināšanu vien krievi var pieskaitīt dažus punktus savā labā.

Padomju Savienības armijas radītie satiksmes traucējumi starp Rietumberlīni un Rietumvāciju (110 jūdžu garā ceļā pa padomju okupācijas joslu) sākās jau pagājušās nedēļas otrā pusē, krieviem apturot vairākus vilcienus un pieprasot papildus atļaujas ceļa turpināšanai.

Kā mazliet nopietnāks starpgadījums jāmin kāda amerikāņu smago automašīnu konvoja apturēšana pie Dreilindenas pārbaudes punkta. Padomju sardze apturēja minēto amerikāņu armijas konvoju un pastāvēja uz savām „tiesībām" to pārmeklēt. Tā kā konvoja vadītājs to nepieļāva, visas smagās mašīnas bija spiestas atgriezties Rietumberlīnē. Šis ir pirmais gadījums kopš 1948. gada Berlīnes blokādes, kad kādam sabiedroto armijas smago automašīnu konvojam liegta auto ceļa izmantošana no Rietumberlīnes uz Rietumvāciju.

KOMŪNISTI ATZĪSTAS UNGĀRU DEPORTĒŠANĀ

UNGĀRIJAS KOMŪNISTU VALDĪBAS PRESES ŠEFS ATZĪSTAS „NEMIERNIEKU" DEPORTĒŠANĀ, BET PASKAIDRO, KA TAGAD VISI AIZVESTIE JAU ATKAL ATGRIEZUŠIES MĀJĀS.

Budapeštā. Pirmoreiz kopš brīvības cīņu apspiešanās padomju tanku ielenktajā parlamenta ēkā Rietumu žurnālistiem izdevās sastapties ar Kadara valdības preses šefu Istvanu Širmaju. Divu stundu garā intervijā žurnālisti ieguva interesantu **informāciju, proti: komūnistu valdības preses šefs** paskaidroja, ka atsevišķos gadījumos padomju policija patiesi nosūtījusi ungāru brīvības cīnītājus uz Pad. Savienību. Bet pirms divām nedēļām visas aizvešanas pārtrauktas un iepriekš deportētie jau paspējuši atgriezties mājās. Širmajs noliedza Rietumu preses ziņas, ka brīvības cīnītāji vēl vienmēr turpinot apkarot padomju karaspēku, **tai pašā laikā atzīdamies, ka „bruņotas bandas" vēl atrodas brīvībā, ka „noziedznieki" apdraud Budapeštas drošību un neapmierinātie Ungārijas ogļrači tagad izrokot vairs tikai vienu trešo daļu no agrāk izraktā ogļu daudzuma.**

Vaicāts par agrāko ministru prezidentu Nadžiju, Širmajs apgalvoja, ka ungāri nebūt neesot ieinteresēti redzēt viņa atgriešanos ministru prezidenta amatā. Pēc šīs informācijas varētu domāt, ka Nadžijs pašreiz atrodas Rumānijā, kaut gan Širmajs nezināja pateikt, tieši kurā vietā. Austriju sasniegušie ungāru bēgļi savukārt zina stāstīt, ka Nadžijs vēl vienmēr atrodoties Ungārijā, mājas arestā.

KRIEVI ATKLĀJ UGUNI UZ UNGĀRU SIEVIETĒM DEMONSTRANTĒM

KADARA VALDĪBA „ATLIEK" HAMMERŠĪLDA VIZĪTI

Budapeštā sākušās jaunas masveidīgas demonstrācijas pret pastāvošo iekārtu — līdz ar to Ungārijas „valdība" atzīst par „prātīgāku" Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru Hammeršīldu neielaist Ungārijā.

Budapeštā. Brīvības cīņas Ungārijā komūnistiem izdevās apspiest, bet brīvības garu ungāru tautā apslāpēt komūnistiem nav izdevies. Kā jau zināms, šī gada 4. decembrī, tieši vienu mēnesi pēc padomju karaspēka iejaukšanās Ungārijas brīvības cīņās, vairāku tūkstošu liels sieviešu demonstrantu pulks mēģināja nolikt ziedus uz ungāru nezināmā kareivja kapa. **Sieviešu demonstrantu izklīdināšanai padomju karavīri atklāja uguni . . ., sākot jaunu masveidīgu demonstrāciju drudzi, radot Budapeštā brīvbas cīņām līdzīgu atmosfairu, kas, kā baidās ministru prezidenta Kadara valdība, varētu izraisīt jaunus bruņotus nemierus un strādnieku streikus.**

Atsākot demonstrācijas pret komūnistiem, ungāri kā aizmuguri saviem gājieniem izvēlējās Rietumu sūtniecības, tā ka padomju tanki un bruņotās automašīnas, kas tika sūtītas demonstrantus izklīdināt, bija spiestas operēt Rietumu lielvalstu sūtniecību logu priekšā. „Nost ar Kadaru!" „Mēs prasām Nadžiju!" „Kur palicis Nadžijs?" bija demonstrantu populārākie saukļi (vēl tikai pirms nepilnas nedēļas sarunā ar pieciem Rietumu žurnālistiem Ungārijas valdības preses šefs deklarēja, ka ungāru tauta Nadžiju nemaz nevēloties...)

Jaunās demonstrācijas Budapeštā netieši atbalsojās arī starptautiskajā politikā, saceļot veselu sašutumu vētru Apvienotajās Nācijās. Sašutuma iemesls: Ungārijas „valdība" nevar uzņemt Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru Hammeršīldu Budapeštā laikā no šī gada 16.—18. decembrim, bet tikai dienu pirms tam Ungārijas komūnistu ārlietu ministrs Horvačs Hammeršīldam paziņoja, ka Ungārijas „valdībai" viņa vizīte ir pieņemama.

Negātīvo atbildi paredzētajam braucienam Hammeršīlds nesaņēma vis no Ungārijas pārstāvja Apvienotajās Nācijās, bet tā tika paziņota Budapeštas radiofonā, radot vispārēju sašutumu Apvienoto Nāciju plašās diplomātu aprindās. **Sakarā ar Ungārijas „valdības" lēmumu „atlikt" paredzēto Hammeršīlda vizīti Budapeštā, vairāki Apvienoto Nāciju diplomāti ieteica izslēgt Ungāriju no minētās organizācijas, ja Ungārija līdz šī gada 7. decembrim nav izteikusi gatavību ielaist Apvienoto Nāciju novērotājus savā territorijā.**

Šāda veida priekšlikums Apvienotās Nācijās nepacelas pirmo reizi, tikai līdz šim (un tā arī tagad) vairākums vienmēr ir stāvējis pret tā pieņemšanu. Viens no galvenajiem ungāru delegācijas izslēgšanas pretiniekiem ir Kanādas ārlietu ministrs Pīrsons, kas domā, ka šāda rīcība radītu situāciju, kurā Ungārijas valdība bez liekas kavēšanās slēgtu visu to valstu sūtniecības Budapeštā, kas balsotu par ungāru delegācijas izslēgšanu no Apvienotajām Nācijām.

VATIKĀNS NOSODA RIETUMUS

Vatikāna radio komentātors asi nosodīja Rietumus, kas nav varējuši apturēt asins izliešanu Ungārijā. „Jūs varat nosūtīt starptautisku policiju uz Suecu," teica komentātors, „bet nevarat to nosūtīt uz Ungāriju, jo Padomju Savienība ir tam pretī."

Rietumu „augstākā uzmanība un smalkjūtīga apiešanās ar slepkavām" esot tagad vienīgais līdzeklis, kā saglābt pasaules mieru. „Cik ilgi noziegums paliks nesodīts tikai tādēļ, ka to pastrādā kāda lielvalsts?" beidzot jautāja komentātors.

KOMŪNISTU ĶĪNAS VIEDOKLIS

Komūnistu Ķīnas ministru prezidents Čuenlajs apmeklē Indijas ministru prezidentu Nēru īsi pirms pēdējā sastapšanās ar Sav. Valstu prezidentu Eizenhaueru Vašingtonā.

Bombejā. Viesodamies pie Indijas ministru prezidenta Nēru, komūnistu Ķīnas prezidents Čuenlajs iepazīstināja pēdējo ar Pekingas uzskatiem pasaules politikā. Diplomātiskie novērotāji šai sakarā ziņo no Jaundelhi, ka Čuenlajs izteicis vēlēšanos, lai Nēru, apmeklēdams Vašingtonu, ar komūnistu Ķīnas viedokli iepazīstinātu arī Sav. Valstu prezidentu Eizenhaueru.

Čuenlajs ir pārliecināts, ka Rietumu sabiedroto šķelšanās vedama sakarā ar faktu, ka Anglija un Francija neatzina par vajadzīgu iepazīstināt Sav. Valstis ar savu nodomāto uzbrukumu Ēgiptei. Lai gan Rietumu lielvalstu starpā valdot domstarpības, vienā jautājumā Sav. Valstu, Anglijas un Francijas politika esot vienota, proti: tās darot iespējamo, lai atturētu Pad. Savienību no vēl tālākas iespiešanās Vidējos Austrumos. Čuenlajs šaubījās par Indijas ministru prezidenta atzinumu, ka Sav. Valstu valdībā notiek nopietnas „pretkoloniālisma" pārmaiņas attiecībā uz ārvalstīm un ka Sav. Valstis būtu sākušas saprast, cik nopietna loma esot neatkarīgās Āzijas valstīm.

Pieskaroties Eiropas politiskai situācijai, Čuenlajs izteicās, ka pašreizējis apstākļos nevarot runāt par Varšavas pakta (Austrumeiropas aizsardzības organizācijas) likvidēšanu. Minētam paktam jāpastāvot tik ilgi, cik ilgi pastāvēšot Ziemeļatlantijas organizācija. Indijas ministru prezidents Nēru domā, ka būtu jālikvidē visas militārās alianses, jo, lai kādi arī būtu to īstie mērķi, tās parasti nepanākot neko citu kā vienīgi saspīlējuma palielināšanu. Komūnistu Ķīnas prezidentam savi ieskati ir arī Ungārijas jautājumā. Vispirms viņš vaino (agrāko) Ungārijas valdību, kas nav pietiekami rēķinājusies ar strādnieku prasībām. Tas novedis pie sacelšanās. Tai pašā laikā Čuenlajs nekavējas apgalvot, ka Padomju Savienība rīkojusies pareizi, sūtot savu armiju nemieru apspiešanai. (Nēru domā, ka komūnisms Ungārijā piedzīvojis neveiksmi un ka tas vainojams nemieru izraisīšanā).

Pastiprina Apvienoto Nāciju spēkus Port Saīdas apkārtnē

Port Saīdā. Tanī Suecas kanāla joslas daļā, no kuras franču un angļu invāzijas karaspēks padzina ēģiptiešu armiju, sākusies sardzes maiņa, kas beigsies ar pilnīgu angļu un franču spēku evakāciju. Angļu un franču armijas daļām kāpjot kuģos, lai uzsāktu ceļu mājup, Port Saīdas ostā turpina pienākt Apvienoto Nāciju drošības armijai domāti ieroči un kaŗa materiāli. Tai pašā laikā Port - Saīdas apkārtnē tiek palielināts arī Apvienoto Nāciju armijas karavīru skaits. Kamēr sabiedroto izvākšanās galīgais datums nav vēl zināms (šai jautājumā angļu un franču armijas vadība Vidējos Austrumos ved sarunas ar Apvienoto Nāciju armijas komandieri ģen. Bērnsu), „invāzija atpakaļgājienā" jau rit pilnā jaudā, un sabiedroto karavīri cer tikt mājās līdz Ziemassvētkiem.

Vai Īdenam būs jāatkāpjas?

ANGLIJAS KONSERVĀTĪVO PARTIJAS VADOŠĀS APRINDAS SPRIEŽ PAR VALDĪBAS NĀKOTNI UN MINISTRU PREZIDENTA ĪDENA IZREDZĒM NOTURĒTIES AMATĀ.

Londonā. Kamēr Suecas kanāla krize iet no vienas kritiskas fazes otrā, ministru prezidents Īdens Jamaikā turpina atkopties no pārpūlēšanās. Īdena prombūtnes (ārsti viņam ieteica atpūsties trīs nedēļas, un viņš savu atvaļinājumu iesāka 23. novembrī) laikā ir notikušas vairākas nopietnas pārmaiņas, kas viņa stāvokli nebūt nenostiprina. Konservātīvo deputātu aprindas Apakšnamā domā, ka ar Īdenu priekšgalā konservātīviem nav nekāda spožā nākotne un ka prātīgāk būtu viņu nomainīt jau pie laika. Atliek tikai vaicāt: ar ko nomainīt? Gandrīz gribētos domāt, ka gadījumā, ja Īdens paliek amatā, viens no galvenajiem iemesliem tam būtu pašu konservātīvo šķelšanās jauna partijas vadītāja izvēlei. Līdz šim likās, ka drošākais Īdena krēsla aizpildītājs būtu viņa tagadējais vietnieks lords - zīmogglabātājs Batlers. Izrādās tomēr, ka pēdējais ar savu politisko nostāju ir paspējis iegūt par daudz opozicionāru, lai, pēdējiem nostāju nemainot, varētu cerēt ieņemt pirmo vietu.

Bērnu eglītes vakars

DV Toronto nod. eglītes vakars bērniem 22. decembrī pl. 5 p.p. DV namā, 123 Huron ielā.

Bērni iepriekš pieteicami līdz 15. dec. dienā pa tālr. EM 8-0792 un vakarā RI 2256.

Referāts par apstākļiem Latvijā

Pagājušās nedēļas nogalē viesojoties Kanadas latviešu galvaspilsētā Toronto, Komitejas Latvijas brīvībai loceklis V. Hāzners uz DV KV lūgumu, nolasīja interesantu referātu par pašreizējiem apstākļiem Latvijā, papildinot to ar liela formāta uzņēmumiem, kas iegūti no dāņu tūristiem pēc viesošanās Rīgā.

Referents sniedza plašu, vispārēju pārskatu par saimnieciskiem un politiskiem apstākļiem mūsu dzimtenē pēdējā laikā, kā arī pieskārās izsūtīto un vergu nometnēs turēto latviešu liktenim. Referenta rīcībā, bez jau plašāk zināmiem, ir arī daudz jaunu interesantu faktu, kas iegūti Vācijā, bieži sadarbojoties ar Latvijas un Starptautisko Sarkano Krustu, kā rīcībā ir presē nepublicētas liecības, kuras snieguši bēgļi, kas tikai nesen izkļuvuši Rietumu pasaulē.

Tā kā līdzīgus referātus V. Hazners nolasījis arī Nujorkā, Čikāgā un Bostonā, kas jau atreferēti mūsu laikrakstā, tad interesenti var ar to tuvāk iepazīties Latvijas Amerikā 3. oktobra n-rā.

SABIEDROTIE SĀK IZVĀKŠANOS

Anglija ieteic Izraēlai evakuēt Gāzas apgabalu un atstāt šī jautājuma atrisināšanu Apvienotajām Nācijām.

Londonā. Anglijas ārlietu ministrs Lloids pēc sarunām ar Francijas ārlietu ministru Pino paskaidroja, ka Anglija un Francija nekavējoties uzsāks savā karaspēka atvilkšanu no Suecas kanāla joslas. Kā kompensāciju par šādu piekāpību Anglija sagaida, ka Apvienotās Nācijas nekavēsies ar Suecas kanāla tīrīšanas darbu uzsākšanu, ko Ēgiptes prezidents apsolījis Hammeršildam. Tai pašā laikā Anglijas valdība ieteica Izraēlai, lai tā atstāj Gāzas apgabalu un atzīst par savu īpašumu, atstājot minētā jautājuma atrisināšanu Apvienoto Nāciju ziņā. Lloida ziņojums angļu parlamentā, ka sabiedrotie nolēmuši atstāt Ēgipti, sacēla skaļus smieklus sociālistu partijas deputātu solos. Kāds no opozicijas deputātiem, kā Sav. Valstu Vidējo Austrumu politikas opozicionārs, Lloidam ievaicājās: „Vai tagad, ja angļi beidzot sākuši atstāt Suecas kanāla joslu, esot cerība dabūt amerikāņu atļauju ministru prezidentam Īdenam atgriezties mājās?" Pēdējais, kā zināms, atrodas trīs nedēļu ilgā veselības uzlabošanas atvaļinājumā Jamaikā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Zemes lode turpina griezties . . .

Pēdējo politisko notikumu bilance

Kad krievu komūnistu karaspēks masveidīgi slepkavoja Ungārijas brīvības cīnītājus, visa brīvā cilvēce satraukumā saviļņojās, sašutumā kliedza un draudēja Kremļa noziedzniekiem ar dūri, jo citas iespējas reaģēt plašākām tautu masām nebija dotas. Pat „neitrālais" Chruščeva labvēlis Nēru noskaitās un pieprasīja [illegible] izbeigšanu. Paša cilvēks Tito vēl šodien nevar samierināties ar to, ka viņa dižie draugi Maskavā, dodot Dienvidslavijas ārlietu viceministram solījumu Nadžiju neaiztikt, kad to izlaidīs no sūtniecības Budapeštā, viņu apveduši ap stūri — mazo draugu nogalinājuši vai iebāzuši aiz restēm. Arī Īdens, kam pašam bija Nasera „izrautā zoba" sāpes, spēja vairākkārt pavērt muti un nosodīt maskaviešu sarīkoto slaktiņu Ungārijā. Tikai vienam valstsvīram, kam, kā daži politiķi atzinuši, varējusi būt vislielākā teikšana ungāru tautas tiesību un brīvības aizstāvēšanā — prez. Eizenhaueram — bijis vismazāk ko teikt. Kaut gan viņš zināja, ka Eiropas zemēs karogi nolaisti pusmastā, dzirdēja, ka visur dievnamos aizlūdza par revolūcionāriem, pats lasīja tūkstošiem protesta memorandu un ASV studenti prasīja iesniegt Kremlim ultimātu, viņš nereaģēja ne šā, ne tā.

Ungāru asiņu izliešanas laikā prezidents saņēma Bulgāņina apsveikumu sakarā ar uzvaru vēlēšanās, un viņa atbilde bija ne tikai pieklājīga, bet arī silta un draudzīga. Tajā netrūka arī tradicionālā solījuma sargāt pasaules mieru tāpat kā līdz šim. Vai šādus solījumus kritiskajā laikā nevarēja Bulgāņinu spārnot „lieliem darbiem"? Liekas, ka Eizenhauers [illegible] pag. g. Ženēvā radītajam „koeksistences" garam, lai arī notiktu, kas notikdams.

Šo domu, kas jau izpaudusies pasaules presē, šķiet, apstiprina arī prezidenta skaļā balss Vidējo Austrumu notikumos, saucot pie kārtības Izraēlu, Angliju un Franciju. Īdenu, kas klusībā bija cerējis uz ASV kā sabiedrotā atbalstu, ja viņa izraisītie notikumi to prasīs, [illegible] ASV uzvešanās tā sarūgtināja, ka viņš devās uz Jamaiku ārstēt sabeigtos nervus. Un tas, ka Anglijas un Kanadas parlamentos konservatīvie šādu ASV politiku dēvēja par muļķību, šīs politikas autorus nemaz neuztrauca, sak' — „koeksistences" laikmets nevienā „lielo" apspriedē nav vēl oficiāli izsludināts par izbeigtu.

Arī Maskavas iefiltrēšanās Vidējos Austrumos, arabu kūdīšana pret Rietumiem, Ēģiptes, Sīrijas u. c. pastiprināta apbruņošana, Turcijas, Irakas u. c. uztraukšanās par to — „koeksistences" politikai nav svarīgas lietas. Piedraudējis Turcijai, Irakai un arī Padomijai, pēdējai gan netieši, nesākt Vidējos Austrumos karu, prezidents mierīgi aizbrauca 10 dienas spēlēt golfu, jo ar Dallesu nosprieduši, ka grūtākais nu jau esot pāri. Tas ir: Ungārijā revolūcija beigusies, angļi un franči solījuši savu karaspēku no Suecas atvilkt, Izraēla savus spēkus no Ēģiptes atvilkt, Eiropā visu rūpnīcu durvis nebūs jāaizslēdz, jo ASV magnāti solījuši tai naftu, lai aizstātu 25% no iztrūkstošās, u. t. t. Vārdu sakot, „nekas sevišķs nav noticis — zemes lode turpina griezties", kā žurnālistiem par slepkavībām Ungārijā paziņoja Kremļa ārlietu specs Šepilovs.

Un tomēr, no mazā cilvēka viedokļa, ir noticis kaut kas sevišķs, briesmīgs un nepiedodams. Briesmīgs: 50—70.000 Ungārijā nogalinātu, sakropļotu un ievainotu brīvības cīnītāju, desmiti tūkstoši uz Sibīriju deportētu jauniešu un pāri par 100.000 ungāru palikušu bez dzimtenes. Komūnistu terrors un bads Ungārijā paņem vēl tūkstošus nevainīgu cilvēku dzīvības. Nepiedodams: Apspiestajām tautām vēl vairāk satricināta ticība Rietumiem; tūkstoši sarkanarmiešu, kas nešāva uz revolūcionāriem, citiem par biedinājumu, kā „nodevēji" tiek nošauti vai izsūtīti uz katorgu; studenti Polijā, Rumānijā, Austrumvācijā, Krievijā (Maskavā) u. c. apklusināti; strādnieku streiks Kaganoviča fabrikā Maskavā ātri likvidēts; revolūcijas saviļņotā jaunatne aiz dzelzs aizkara atkal nogrimst vienaldzībā; Kremlis nostiprinās Vidējos Austrumos jaunam triecienam. Eiropā draud iestāties tumsa degvielu trūkuma dēļ; Anglijā runā par saimniecisku sabrukumu un inflāciju u. t. t.

Citiem vārdiem runājot — Kremļa noziedznieku grupa gavilē: ar savām dūres metodēm Chruščevs un Ko. panākuši vairāk nekā šinī laikā [illegible] izraisītajos notikumos viņi bija cerējuši gūt. Un revolūcijas liesmas, kas no Ungārijas varēja viegli pārsviesties uz citām satelitu zemēm un pašu Padomiju, neattaisnojama vienaldzība apslāpēja varbūt uz ilgāku laiku.

Tāpat kā savā laikā Tautu Savienība, arī Apvienotās Nācijas nav spējušas atrisināt nopietnas starptautiskas problēmas. To ASV vadība un citi vadītāji nevar nesaprast. Tāpēc viņiem ar prezidentu Eizenhaueru priekšgalā vajadzētu vienoties un vadību arī cīņā pret komūnismu pārņemt savās rokās. Bet tas, uz kuru raugās visas acis, kā atzinusi arī Kanadas prese, spēlē golfu, jo — zemes lode griežas joprojām . . .

Dodiet Archimedu, varbūt viņš apturēs zemes lodes griešanos!

J. V.

DAUGAVAS VANAGI

ZIEDOJUMI

DV Niagara Falls nodaļai Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijas ietvaros ziedojuši:

P. Ruņģis $5, Pļavinskis $5, Rudovics $2, K. Krūmiņš 2, R. Locis $1, J. Pļavinskis $1, V. Koļesnikovs $2, V. Kārklis $1, T. Rūsis $4, A. Simutis $2, K. Taube $2, J. Kaparkalējs $2, R. Kalniņš $2, A. Miruškins $2, P. Veģeris $1, J. Miškins $4, H. Menska $2, A. Barons $2, A. Ivsiņš $3, R. Kalniņš $2, O. Jakševics $2, J. Kreinarts $2, J. Celms $6, E. Jekabsons $2, J. Vīkelis $1, E. Mundeciems $1, P. Treijers $3, A. Bērziņš $2, J. Krampāns $1, E. Zvaunis $2, V. Strautnieks $4, V. Bērziņš $1, J. Reinis $1, A. Bukults $1, Nezināms ziedotājs $5, V. Lauge $1,50, D. Vīks $1, M. Pumpurs $2, A. Steinbachs $4, B. Savickis $2, J. Steinbachs $3, A. Bišs $2, Nesalasāms $2, R. Sakars $1, J. Ligers $2, N. Dukulis $2, E. Krūmiņš $1, H. Lapiņš $2, K. Sisenis $2, M. Vabols $2, A. Grundmanis $2, E. Skalde $2, L. Brūklis $1, A. Andžāns $1, Vītols $2, J. Arājs $1,

Kopā $122,50.

Sirsnīgs paldies ziedotājiem!

DV nodaļas valde

*

Ziemassvētku akcijas ietvaros caur DV Toronto nod. ziedojuši:

Alb. Štāls $10, K. Damanis $3, P. Grava $10, J. A. Lūsis $4, G. Sīpols $2, J. Gornik $2, M. Ciekurs $2, A. Rozenbergs $5, L. Līdeks $10, L. R. $20, P. Jurevics $20, R. Pelude $10, P. Jurevics $8, J. Šnitke $5, V. Uiska $2, B. Briediņš $10, A. Mukts $9, A. Karulis $5, H. Leitis 5, A. Gailīte $3, B. Čudars $5, Dr. R. Snikers $20, R. Nukis $5, J. Umbris $5, kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $508,86.

Latvisks paldies atsaucīgajiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem.

DV Toronto nod. aprūpes komiteja

DV Ziemassvētku akcija noslēdzās 5. decembrī

DV apvienība Čikāgā Ziemassvētku akcijas ietvaros, tāpat kā līdz šim, uz apzinātām latviešu adresēm izsūtījusi aicinājumus. Apvienība izsaka pateicību Čikāgas latviešu biedrībai, kas aicinājumu izsūtīšanai atvēlējusi savu kartotēku. Ziemassvētku akcija pagarināta līdz 5. decembrim.

DV apvienībai ir piesūtīta propagandas brošūra „The Greatest Tyranny", kas ļoti piemērots līdzeklis šīs zemes iedzīvotāju informēšanai par komūnisma patieso seju. Brošūru var pieprasīt DV apvienībā Čikāgā, 2705 W. Hirsch St., vai pa tālr. BR 8-3357.

Ar DV delegātu sapulces piekrišanu DV apvienība Linkolnā izdevusi DV kalendāru 1957. gadam. Tas ir sienas kalendārs un satur DV darbības raksturojumu ASV līdz ar DV darba attēliem. Kalendāra cena ir 75 centi, un tas dabūjams Ciānas draudzes un A. Ozoliņas grāmatu veikalos. Atlikums paredzēts palīdzības darbam.

Nopietni saslimis LKOK P. Pommers, kas jau kopš Lāčplēšu dienas atrodas slimnīcā. Viņam šinīs dienās izdara smagu plaušu operāciju līdz ar asiņu pārliešanu.

DV Ziemassvētku eglīti šogad rīkos kopīgi ar veciem strēlniekiem, lai tā latviešu saime atcerētos pirms 40 gadiem notikušās Ziemassvētku kaujas. Laiku un vietu ziņos vēlāk. Paredzētajā 22. decembrī eglīte nenotiks, lai netraucētu uz šo datumu pārcelto latviešu skolas eglīti Austin hallē.

K.

KAS NOTIKS 18. JANVĀRĪ ?

SKAT. 8. L. PUSĒ

ŠĪ IR SATIKSMES DROŠĪBAS NEDĒĻA

Satiksmes nelaimes pavisam izskaust nav iespējams, bet var gan samazināt nelaimes gadījumu skaitu, ne tikai šai nedēļā, bet katru dienu, visu gadu.

Pie stūres sēžot, ik brīdi braucēju viļina neskaitāmi sīki kārdinājumi, kas liekas tik niecīgi un neievērojami, bet kas katrs vienas sekundes laikā var novest pie smaga nelaimes gadījuma. Piemēram:

„Gan jau satiksmes uguns nepārmainīsies no dzeltenām uz sarkanām," domā braucējs, „pirms es tieku pāri ielu krustojumam . . ."

„Es papriekšu," ir dziņa, kas liek apbraukt katru uz ceļa . . . vēlēšanās nesteigties, kas aiztur jūdzi garu braucēju rindu, vai vēlēšanās piemīt gāzes pedāli par spīti noledojušam ceļam . . . „Es tikšu pāri dzelzceļa sliedēm pirms tuvojošos vilciena" . . . Pieturas zīme uzlikta pavisam nevajadzīgā vietā, naktī nav nozīmes ievērot pieturas zīmes, jo tad neviens nebrauc . . . Līdzbraucēja uzmudinājumi: „Vai tev tā kaste nemaz nekust?" . . . vilinājums apbraukt pa labo pusi . . . cerība, ka neparedzamajā ceļa gabalā nav cita braucēja, gājēja vai dziļas bedres. Ir jau iespējams, ka bremzes, kas vakar negaidot nedarbojās, iedarbosies īstajā reizē vēl šai īsajā braucienā . . . nolijis ceļš, nodilušas riepas un pārliecība, ka tu vari pārvaldīt savu mašīnu katros apstākļos . . . griba parādīt otram braucējam, kam te taisnība . . . kārdinājums braukt neparedzama līkuma iekšpusē . . . mēģināt izbraukt pa spraugu starp tramvaju un noparkotu mašīnu . . . es varēšu iegriezties pa kreisi pirms tās smagās mašīnas . . . nav nozīmes samazināt ātrumu pie attiecīgas ceļa zīmes, jo tur nav redzams nekāds iemesls . . . Zemes uzbērums uz šosejas malas ir ciets diezgan . . . „Vēl vienu, lai neklibo" . . .

VIENPRĀTĪBĀ UN SADARBĪBĀ

Kalamazū ev. - lut. latviešu draudze savus dievkalpojumus noturēja vietējā Ciānas ev. - lut. dr. baznīcā. Ciānas draudze uzcēla sev jaunu dievnamu un bija arī uz priekšu ar mieru pret zināmiem noteikumiem atļaut noturēt dievkalpojumus latviešu draudzei. Bet aicināja latviešu draudzi pievienoties Misūri sinodes Ciānas draudzei. Ciānas draudzes mācītājs un tās pārstāvji kritizēja latviešu draudzes pastāvēšanas pamatus. Taču latviešu draudze, ko apkalpo mācītājs A. Piebalgs, un dr. pr-ks ir J. Gailis, lielā vienprātībā vietējās Ciānas draudzes vadības priekšlikumus un teikto noraidīja. Konstatēja, ka teiktais, it kā latvieši nav spējīgi vadīt un uzturēt savu draudzi, turoties pie savu tēvu tēvu ticības un latviešu ev. - lut. baznīcas, aizskar latviešu ticības un dzīves pārliecības dziļākos pamatus. Bērnu un jaunatnes reliģisko, ētisko audzināšanu nododot citās rokās, šķirot draudzes locekļus no angļu valodas pratējiem un nepratējiem, tikai saskaldītu mūsu baznīcas pamatus un sagrautu ģimeni.

Draudzes vadība sazinājās ar Bronsona Metodistu slimnīcas pārvaldi, kuras īpašumā ir vecā Ciānas baznīca, un panāca labvēlīgu vienošanos, nolīgstot īres līgumu, kas dod iespēju dievkalpojumus noturēt svētdienā un baznīcas svētkus īstajos datumos. Ir arī iespēja uzstādīt balkonā ērģeles, kas bija tikai izvāktas.

Ev. - lut. latviešu draudze ir neatkarīga, nav ne ar vienu sinodi saistījusies, ir iepirkusi namu, tas atrodas pilsētas labā rajonā. Pēc veiktiem dažiem pārbūves darbiem namā ir dzīvoklis mācītājam, kanceleja, kā arī plašākas telpas dažādām sanāksmēm. Notiek tanī skautu un gaidu nodarbības, koṛa Dziesmu Vairogs mēģinājumi, dažādi priekšlasījumi u. t. t. Bez tam draudze iepirkusi Riversaides kapsētā atsevišķu kapu nodalījumu. Draudzes locekļi dāvājuši altāra piederumus, Sv. vakarēdiena traukus un uzkrājuši pašpalīdzības fondā līdzekļus. Enerģiski darbojas dāmu komiteja. Draudze ziedojusi līdzekļus palīdzībai Eiropā palikušajiem un Sibīrijas vergu nometnēs esošajiem, kā arī tagad Ungārijas bēgļiem. Lai pildītu lielo robu — ērģeļu trūkumu dievnamā —, uz draudzes locekļu vairākuma vēlēšanos, valde nolīgusi līgumu ar vietējo Grinnell firmu par koncertmodeļa ērģeļu iegādi $3.979,00 vērtībā. Ērģeles paredzēts uzstādīt un iesvētīt vēl šī mēneša pirmajā pusē. Nauda no draudzes locekļiem ir ienākusi tādā apmērā, ka iztrūkst tikai ap $200,00.

Te ir piemērs, kas rāda, ko var sasniegt vienprātībā un labā saskaņā. No minētā redzams, ka vietējās Ciānas draudzes „novērotais" un teiktais neatbalst patiesībai. Nožēlojami ir tie divi latviešu studenti, kuri tik pārsteidzīgi izteikušies par rēķinu noslēgšanu ar latvietību vispār. Tiem ieteicams apmeklēt un noklausīties latviešu dievvārdus, kad pat vismazākais mazskautiņš un guntiņa koši latviskā tērpā skaļi nolasa savas ticības apliecinājumu savas mīļās mātes valodā, ko, cerams, tie arī nekad neaizmirsīs.

Kalns

MAINĪTA ADRESE

Kanadas gaidu jendas pr-ce un TLB sestdienas skolas pārzine A. Martinsone mainījusi dzīves vietu. Viņas jaunā adrese ir: 189 Quebeck St., tel. RO 9-3802, Toronto.

KANADĀ

TORONTO

◉ Preses biedrības Kanadas kopa sestdien, 1. decembrī rīkoja slēgtu biedru vakaru ar lūgtu viesu piedalīšanos. Šis bija pirmais šāda veida sarīkojums, kur kopas biedri varēja savstarpēji izmainīties pārdomām un uzskatiem. Ja jaunais pasākums atradīs atbalsi pašos biedros, valde nodomājusi tādus turpināt, eventuāli varbūt šādos vakaros aicinot arī klausītājus no ārpuses.

Vakaru ievadot, Kanadas kopas valdes pr-dis Dr. H. Tichovskis īsumā pastāstīja par Preses biedrības līdzšinējos darbību un tradicijām, un īsu uzrunu teica arī LNAK valdes pr-dis A. Svenne. Programmas daļu, kurā autori lasīja savus jaunākos darbus, ar humoru un veiklu valodu vadīja J. Deksnis. Prozas darbus lasīja A. Voitkus un K. Sidars, bet Arnolds Šiņķis, Indra Gubiņa un Biruta Popa dzejoļus.

Vakara sirsnīgā un mājīgā gaisotne ir droša ķīla, ka līdzīgi vakari atkārtosies arī nākotnē.

◉ TLJP „Lāpa" gada pilnsapulci ievadīja E. Ābeles pārsteiguma referāts. Referents savam tematam bija izvēlējies jauniešu problēmas, kādas rodas, ieejot tā sauktajā „lielajā dzīvē". Šīs problēmas referents apskatīja ar humoristiskām pretenzijām, un rezultāts bija tiešām pārsteidzošs ir pēc formas, ir satura.

Pēc pārsteidzošā pilnsapulces ievada sapulces vadītājs valdes pr-dis T. Kronbergs atgriezās pie konvenciolākas darba kārtības un nolasīja pulciņa darba pārskatu.

Jaunajā valdē, kuras locekļu skaits palielināts uz 7 līdzšinējo 5 vietā, ievelēja pr-di T. Kronbergu, pr-ža vietnieku J. Grīnbergu, sekretāri P. Celmu, sekretāra palīgu V. Zariņu, kasieri S. Matīsu, kasiera palīgu J. Miezīti un biedrzini A. Celmu. Kandidātos V. Rozenbergu un A. Pūci. Revīzijas komisijā A. Rozi, G. Peniķi un V. Viķi.

Toronto juvelieru firma Henrijs Birks izgatavojusi Lāpas nozīmes pēc Pārslas Celmas meta, ko pulciņa biedri un biedri - velcinātāji var iegādāties pie valdes locekļiem par $1.30.

Žūrijas komisija Lāpas dziesmas melodijas izraudzīšanai iepazinusies ar iesūtītajiem darbiem un par labāko atradusi Pārslas Celmas kompozīciju, kam arī piešķirta pirmā godalga.

◉ I ev. - lut. draudzes bērnu eglītes vakaru ievadīs īss mācītāja A. Čopa bērnu dievkalpojums. Eglītes vakarā piedalīšanās pieaugušiem pret labprātīgiem ziedojumiem, bērniem 50 centi Ziemassvētku vecīša izdevumiem. Iepriekšēja bērnu pieteikšana nav vajadzīga.

◉ Tautisko reju kopa „Diždoncis" 1. decembrī Sv. Andreja baznīcas telpās rīkoja dziesmu un deju vakaru par labu TLB sestdienas skolai. Vakars bija labi apmeklēts un deva skolas vajadzībām $126,00 atlikumu.

◉ Ziemassvētku laika ievadījumā TLB dāmu komiteja rīko 9. dec. pl. 4 pp. savā namā „Latviskus Ziemsvētkus", solot svētku viesiem daudz jauku, latvisku pārsteigumu. Svētku galds būs klāts īsti latviskiem gardumiem, kā sklandu un medus raušiem, cūkas šņukuru, asinsdesām, sausiem zirņiem un medus alu. Lai parādītu jauniešiem un arī dažam labam vecajam, kā svētkus svinējuši senie latvieši, sekos Edgara Krastkalna uzvedums „Ziemassvētku daudzinājums", kurā piedalīsies E. Krēmane, L. Vasariņa, D. un V. Brastiņi un Diždancis F. Aigara vadībā.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

8. decembrī DV Teātra izrāde „Priecīgais saimnieks"
8. decembrī, no pl. 2—9 p. p. Sv. Trīsvienības baznīcas zālē Sv. Jāņa draudzes tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš - BAZĀRS.

Sestdien, 8. decembrī, Gaujas gaidu, Rīgas skautu un Tērvetes skautu eglītes vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.

Svētdien, 9. decembrī, plkst. 4 p.p. latviski Ziemassvētki Toronto latviešu biedrībā.

14. decembrī, pl. 8 vak., Sv. Andreja baznīcas telpās Dainas koṛa eglītes vakars.
15. decembrī I. Nāruna koncerts.
28. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas eglītes vakars.
31. dec. TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.
6. janvārī TLB sestdienas skolas eglītes vakars.
12. janv. Zaķu balle.
12. janvārī Sv. Andreja baznīcā TLB dāmu komitejas rīkots koncerts Ungāru palīdzībai.
18. janvārī 1957. g. Karnevāla sezonas atklāšanas balle Columbus zālē.
25. janvārī 1957. g. LPB Kanadas kopas tradicionālā Preses balle Columbus zālē.
26. janv. Draudzīgā aicinājuma atcere un TLNT teātra izrāde par labu TLAT sestdienas ģimnazijai.
17. febr. TLB drāmatiskā ansambļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

8. decembrī Hamiltonas Latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas Ziemassvētku tirdziņš.
15. decembrī Hamiltonas Latviešu skolas Ziemassvētku eglīte.
23. decembrī DV Hamiltonas nodaļas Ziemassvētku eglīte.

Sveiciens vecajam strēlniekam 70 g. šūpuļa svētkos

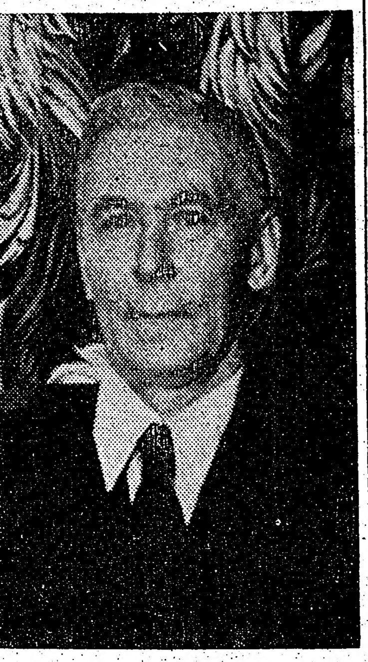

F. Kārkliņš

Š. g. 30. novembrī uz nodzīvotiem 70 mūža gadiem, savas ģimenes un draugu vidū atskatījās visu iemīļotais latviešu tēvs Fricis Kārkliņš. Viņš dzimis 1886. g. Remtes pagastā. Bijis aktīvs Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks 4. Strēlnieku pulkā no tā dibināšanas līdz pēdējai dienai.

Pēckara laiku Vācijā pavadījis Icehovas un Eitīnas nometnēs, nenogurstoši darbojoties latviešu grupas vadībā.

1950. g. ar ģimeni ieradies Kanadā, niķeļa pilsētā Sadberijā, kur dzīvo viņa dēls, ilggadīgais latviešu draudzes priekšnieks Vitolds Kārkliņš ar ģimeni.

Cīņas Ložmetējkalnā, pie Ķekavas un Tīreļpurvā ir paņēmušas daudz no sirmgalvja jaunības spara, tomēr vēl šodien, redzot šo stipro latviešu ozolu veselu un dzīves prieka pilnu sirdi, ir jāapbrīno tā noslēpumainā dzīves gudrība, kas viņu nesalauztu izvedusi cauri visām nedienu krācēm, kādu garajā mūžā ir bijis bezgala daudz.

Gaviļnieks kopā ar sirsnīgo dzīves biedri ir izaudzinājis trīs dēlus, no kuriem abi vecākie ar tādu pašu sparu kā tēvs jau izkarojušies austrumu frontē pēdējā karā, bet, tikko Latvija sauks, tad līdzi šoreiz dosies arī 16 g. v. Andris.

Līdz tai dienai, kad būs iespējams atgriezties mīļajā Rīgā, visa Sadberijas latviešu saime sirsnīgi vēlas redzēt Frici Kārkliņu vienmēr savā vidū, dalot latviskās sirds siltumu veciem un jauniem.

Šūpuļa svētkos veco strēlnieku sveica — Sadberijas latviešu draudzes dāmu komiteja un DV nodaļas pārstāvji kopā ar daudzajiem draugiem tuvu un tālumā.

Lai Dievs piešķir tikai gaišas tālākās mūža dienas īstam un patiesam latvietim.

1956. gada 1. decembrī

Tamāra Neimane

„YOUTH IN ACTION"

CFRB radio raidītājs Toronto raida katru sestdienu no plkst. 4—6 p.p. jaunatnei piemērotu programmu, kas domāta jauniešu diskusijām un problēmu risināšanai Ontario provincē kā skolā, tā mājās, darbā un sabiedriskā dzīvē.

Šīs programmas kuplināšanai vajadzīga jauniešu līdzdalība, kā programmas pieteicējiem, sagatavotājiem, uzvedumu vadītājiem u. c. Jaunieši vecumā no 13—19 gadiem lūgti pieteikties CFRB, 37 Bloor St., Toronto, vai zvanīt pa telefonu EM 8-6011, Local 361, prasot pēc Margaret Duncan. (Pieteicoties jāpiemin, ka ar mieru darboties Youth in Action nozarē).

Šo radio raidījumu viļņu garums ir 1010.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave. tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd. tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

ĢENERĀLKONSULS Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

LASĪTĀJU vēstules

PAR VAKARĒŠANU

Latvijas Amerikā red.:

Šīs avīzes 7. novembra n-rā M. Krone jauki raksta par vakarēšanu, aizvedot lasītāju mūsu tautas senatnē, kad vēl vakarēja pirtīs pie skalu uguns.

Vakarēšanas turpinājušās vēl brīvās Latvijas laikā, līdz dzimtenē apklusa latvieša brīvā dziesma. Visos laikos, uz vakarēšanu ejot, sievietes ņēmušas līdzi darbu.

Autore aicina arī tagad, kad dzīvojam svešā vidē, piekopt vakarēšanu, ņemot līdzi darbiņus ne tikai savām vajadzībām, bet atceroties tos, kas cieš salā un badā.

Tas ir jauks un visai derīgs atgādinājums laikā, kad tik daudz brīvības alkstošo cilvēku cieš salā un badā.

Paldies autorei!

Visos laikos, kad tautu nospieda svešas varas, sievietes pirmās steidzā palīgā cietējiem. Pirmā pasaules kaṛa laikā skolnieces pulcējās vakarēt ar adīkļiem un šuvekļiem, lai sagādātu karavīriem sainīšus uz Ziemassvētkiem.

Tāpat brīvās Latvijas laikā gan aizsardzes, gan citu organizāciju darbinieces, kur bija kāda darbīga vadītāja, pulcējās kopā ar darbiem labdarības mērķiem. Tie bija jauki un svētīgi pavadīti vakari.

Jā, laika tecējumā vakarēšanas ņēmušas citu nokrāsu . . . Tās izvērtušās vai nu par garlaicīgiem referātiem, vai kafijas vakaru ar čalošanu.

Tomēr — kam krūtīs pukstēs atsaucīga sirds, tas atradīs ceļu uz dzimteni un Sibīriju, kur klusas skan nopūtas, bet vēl klusākas lūgšanas, gaidot kādu palīdzību izciest varmāku uzliktās mokas.

Sieviete, tu arvien esi bijusi pirmā, kam sirds iežēlojas par grūtdieņiem, atsakies no tukšiem priekiem, kad tavas tautas māsas un brāļi cieš badu un salu!

Ja pūlis tevi velk uz gaisīgiem tukšvārdības ceļiem, ej viena ar savu žēlsirdību un devīgu roku, kur gaida palīdzību, tur ar pateicību pieņems katru dāvanu!

Al. Note.

KĀ ANGĻI RAKSTA VĀRDU „KRUMIŅŠ"

Latvijas Amerikā red.:

ALJA's Vidējo valstu priekšeža vietn. Laimonis Streips Čikāgas laikrakstā „The Chicago Tribune" vienā no visvairāk lasītiem laikrakstiem pasaulē, ar tirāžu pāri par 2 milj. eksemplāru, — slejās parāda, cik vienkāršā un katram amerikānim saprotamā veidā var propagandēt Latvijas vārdu. Lasītāja vēstulē L. Streips paskaidro, kā izrunājams krievu basketbolista vārds. „Vārdu ir iespējams pareizi uzrakstīt un izrunāt tikai latviski, atlēts ir latvietis. Sakarā ar mīkstināto burtu trūkumu angļu valodā, vispareizākais rakstības veids būtu Jānis Kruminsh. Jānis atbilst vārdam „John" un „Kruminsh", tieši pārtulkots nozīmē „mazu krūmu".

Vai kādam latvietim nebūtu vaļas pārtulkot un pareizi uzrakstīt vietējiem laikrakstiem olimpiskās uzvarētājas šķēpa mešanā sievietēm Ineses Jaunzemes vārdu? Krievi lepojas ar svešām spalvām, ko daudzi kanadieši un amerikāņi vēl nezina.

K., Čikāgā.

PASKAIDROJUMS

Latvijas Amerikā 96. n-rā ievietotais LU studentu korporācijas „Fraternitas Livonica" saviesīgā vakara uzņēmums neattēlo vis korporācijas gadskārtējo balli, kā tas minēts parakstā, bet gan balli 30 gadu pastāvēšanas gadījumā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ATCERĒSIMIES tautiešus vergu nometnēs, invalidus, slimos un vecos ļaudis Eiropā, kā arī grūtdieņus šaipus okeanam.
PIEDALĪSIMIES
ZIEMASSVĒTKU AKCIJĀ
DV KV kasieṛa pasta adrese: Mr. A. Lucis, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

BEZ ZIEDOJUMU VĀCĒJIEM, ZIEDOJUMUS VAR IEMAKSĀT:

TORONTO: P. Ratnieks, 123 Huron St. (Redakcijas telpās)
HAMILTONĀ: E. Krasts, 109 Bay St.
MONTREĀLĀ: N. Vecziedinš, 3355 Barley St.
LONDONĀ: J. Zviedrāns, 570 Maitland St.
ST. KATERINĀ: J. Gulbis, 21 Patricia St.
NIAGARĀ: J. Celms, 1912 Delaware Ave.
BRAMPTONĀ: J. Ronis, 2 David St.
KIČENERĀ: J. Zommers, 20 William Street, Waterloo.
NORANDĀ: E. Snore, 6-C—Ave.
SADBERIJĀ: Z. Neimanis, 123 Dufferin St.
VINIPEGĀ: J. Staudzs, 668 Toronto St.
VANKUVERĀ: E. Vēršāns, 1944 Adanac St.
ALBERTĀ: E. Delveris, 5011—43 Ave., Red Deer
EDMONTONĀ: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
HALIFAKSĀ: A. Silgailis, P.O. Box 436, Sprayfield, N.S.

...da 8. decembrī. 98. n-rs.

ĢENERĀLKONSULS
...R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.
KONSULS
...ILIS TOMSONS
...RE 8.7798, Montreal, P.Q.
...0 VICTORIA AVE., APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
...ALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
...48 Rathnally Ave., Toronto

...ASITĀJU vēstules

PĀR VAKAREŠANU

Al. Note.

KĀ ANGĻI RAKSTA VĀRDU „KRŪMIŅŠ"

K., Čikāgā.

PASKAIDROJUMS

Divu kardināļu loma divu tautu cīņā par brīvību

MINDCENTIJS UN VIŠINSKIS

UNGĀRIJĀ

Pēc tam, kad kardināls Mindcentijs bija atradis patvērumu ASV sūtniecībā un Kadara leļļu valdība triumfēja — „kontrrevolūcija Ungārijā bija likvidēta!" Pēc tam, kad Budapeštas ielās noasiņoja ungāru tauta, kad tokajieša vietā pāri visai ungāru zemei plūda asinis, rodas jautājums — kāds īsti bija iemesls, kuŗa dēļ Nadžijs nevarēja pakļaut savam „mērenajam komūnismam" un vēlāk „sociālismam" ungāru brīvības alkas? Pašreiz vēl grūti spriest, bet no laikrakstu korespondentu un bēgļu bēdu stāstiem izriet, ka kardinālam Mindcentijam bijusi daudz lielāka loma nekā tas, pavirši skatoties, liekas.

Ir skaidrs, ka Ungārija nepieņēma krievu komūnistisko imperiālistu „daļējo brīvību" — „nacionālkomūnismu" jeb „titoismu", kā to darīja Polija. Spontānā sacelšanās bija pierādījums, ka pasaulē nav varas, kas spēj uz mūžīgiem laikiem nospiest ceļos tautu ar slavenu brīvības cīņu vēsturi.

Kad 31. oktobrī krievu tanki atkāpās no Budapeštas, brīvībā izkļuva kardināls Mindcentijs, kurš ieslodzījuma laikā bija pārdzīvojis visus savus nodevējus, tiesātājus un apcietinātājus. Šis fakts vien jau kardinālam piešķīra gandrīz svētā aureolu. Un tiešām, ir brīnums, ka pat vismazākais ierēdnis, kurš kaut kādā veidā darbojās pie kardināla likvidācijas, nebija palicis pie dzīvības. Totālitārā režīma policijas dzirnas bija tos samalušas vienu pēc otra.

Lielā daļa no brīvības cīnītājiem paziņoja: „Mēs piederam kardināla Mindcentija partijai!" Kas gan tā bija par mistisku partiju, kuŗas galva ir katoļu baznīcas kardināls? — Šī partija bija izaugusi no apspiesto katoļu vēlējumiem iegūt savas ticības piederīgiem ne tikai reliģisku, bet arī politisku brīvību.

Nebija vēl pagājušas ne divas dienas, kamēr krievu tanki bija atstājuši Budapeštu, kad pie kardināla ieradās Nadžija valdības delegācija un lūdza kardinālu atbalstīt nacionālkomūnistisko valdību. Nekas Nadžija valdībai nebūtu bijis vieglāk kā ar katoļu ticības piederīgo atbalstu nodibināt „netiešu satelitvalsti". Bet valdība bija pārrēķinājusies. Ilgie cietumā pavadītie gadi nebija salauzuši Mindcentija ticību brīvības uzvarai. Viņš pieprasīja, lai komūnistiskā valdība sadarbojas ar kristīgi demokratisko partiju, apmēram tādu, kā Dr. K. Ādenauera. Šai brīdī Nadžijs zaudēja savaldīšanos un (laikam vienā gadījumā krieviem būs taisnība) griezās pēc padoma pie Kremļa. Atbilde bija — krievu tanki atkal ielenca Budapeštu un pāri Ungārijas robežām sāka velties jauni sarkanarmijas spēki. Nadžijs tad nu steidzās pieprasīt AN ģenerālsekretāram Hammeršildam neitralitātes garantiju, cerībā tādā veidā saglābt savu valdību un palikt pie varas. Bet kardināls Mindcentijs, tāpat kā visa ungāru tauta, bija nolēmis neatzīt „tautas demokratijas stāvokli". Viņš teica runu, kurā griezās pie ungāru tautas un visas brīvās pasaules. Šajā runā kardināls apzīmēja Nadžiju par „kādas sabrūkošas sistēmas pārstāvi", kas visiem spēkiem pūlas paturēt kaut drusku komūnisma diktatūras. Viņš uzaicināja ungāru tautu atgriezties uz demokratijas ceļa. Kardināls teica:

„Kas šeit notiek, ir kādas tautas brīvības cīņa. Komūnistisko sistēmu tauta aizslauka. Šīs sistēmas mantinieki nedrīkst palikt. Šī cīņa tiek izcīnīta tādēļ, ka nācija vēlas savu likteni brīvi noteikt!"

Nav zināms, cik minūtes vai stundas pēc šīs runas krievu bruņoto spēku virspavēlnieki noslepkavoja ungāru nacionālo spēku virspavēlnieku Maleteru un tā ģenerālštāba priekšnieku Kovacu, kas bija ieradušies uz apspriedi par visu krievu vienību atvilkšanu no Ungārijas. Bet ir zināms, ka šajā laikā Mikojans apstiprināja Nadžijam, ka padomju vienības izvāksies. Šāda satura paskaidrojumu Apvienotajām Nācijām nodeva arī Soboļevs. Un tajā pašā stundā sāka runāt lielgabali un tanki, lai pilnīgi pamodinātu ungāru tautu no sapņa par „liberālizāciju".

Interesanti zināt, ko domā darīt ASV valdība un ārlietu ministrs Dalless ar Mindcentiju, kurš tagad atradis patvērumu ASV sūtniecībā? Vai viņš domā Kadara valdību atzīt par draudzīgu un atdos Mindcentija galvu?

Tā būs vēsturnieku daļa izšķirt, cik liela nozīme ungāru izmisuma cīņā par brīvību bija kardinālam Mindcentijam, kurš ar savu nostāju pierādīja, ka viņš ir īsts ungārs un brīvības cīnītājs.

POLIJĀ

Tā bija liela diena, kad Varšavas Svētā Krusta baznīcā plūda dievlūdzēji, kur dievkalpojumu noturēja kardināls Višinskis. Tas bija viņa pirmais dievkalpojums pēc atgriešanās no ieslodzījuma. Veltīgi dievlūdzēji gaidīja, ka daudz cietušais kardināls uzaicinās nokratīt komūnisma jūgu. Višinskis nepievīla savu atbrīvotāju Gomulku, kurš to bija izvēlējies par lēcamo dēli „tautas demokratijai ar ASV svētību", viņš savā sprediķī teica:

„Ir skaisti savu dzīvību upurēt lielai lietai, bet ir grūti visu savu dzīvi pacietīgi tai strādāt. Šodien mums vairs nav vajadzīgs dzīvības upuris. Šajā stundā mums ir tikai viens vienīgs uzdevums — strādāt savai tautai!"

Nav šaubu, ka šādi tautas mocekļa vārdi radīja iecietību pret Gomulkas komūnistisko valdību, kuŗa vēlēšanās pielaidīs tikai „pārbaudītus tautas darbiniekus un uzticamus elementus". Nav arī šaubu, ka Višinskis šos vārdus teica pret savu pārliecību, vai arī šī pārliecība tiešām bija salauzta cietumā pavadītajā laikā. Gomulka ar Višinska svētību ir ieguvis atzīšanu Kremlī un arī ieguvis vai iegūs 27. oktobrī Dallesa solītos „pārpalikumus".

Jājautā, kādēļ gan Polijā kardinālam Višinskim un vispār katoļu baznīcai tik liels iespaids ne tikai garīgā, bet arī politiskā dzīvē? Atbilde nav tālu jāmeklē: mūžīgajā poļu cīņā par savas tautas neatkarību, katoļu baznīcas mācītāji ir stāvējuši pirmajās rindās, un viens no tiem pēdējā laikā ir Višinskis. Kad Gomulka bija izlēmis šķietami sarauties savas saites ar Kremli, viņš uzmeklēja Višinski un pirms savas šķietamās „nacionālrevolūcijas" nodrošināja viņa atbalstu. Gomulkas noteikumi Višinskim bijuši:

1. Komūnistu partija atsakās no nodoma Polijas katoļu baznīcu atšķelt no Vatikāna, apsolot denacionālizēt visus katoļu baznīcas īpašumus.

2. Katoļu baznīca atsakās no iejaukšanās valdības politikā un atsakās atjaunot katoļu jaunatnes kustību, ko uz Berijas pavēli likvidēja.

Višinskis šos noteikumus pieņēmis. Faktiski ar to viņš nav vis neko, atskaitot savu brīvību, kuŗa katrā brīdī var tikt pārtraukta, tāpat kā katoļu baznīcas īpašumu atdošana.

Ja Mindcentijs cīnījās par ungāru tautas pilnīgu brīvību, tad pēc Gomulkas izrīcības ar Kremļa kungiem, Višinskis bija tas, kas darbojās kā izolātors, liecoties veca marksista Gomulkas priekšā. Maz ticams, ka Vatikāns par šādu Višinska rīcību būs sajūsmināts. Maz arī ticams, ka ap viņu visies varoņa leģendas, kā tas ir ar Mindcentiju.

G. Z.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA, 50. NUM.

1918. — 23. oktobrī Anglijas ārlietu ministrs lords Balfūrs pieņem Zigfrīdu Meierovicu, kas lūdz atzīt Latvijas neatkarību.

— 7. novembrī vācu Baltijas landrāts ievēl Pavaldonības padomi, kuŗā ietelp 4 vācieši, 2 latvieši un 2 igauņi.

— 8. novembrī revolūcija Vācijā, pasludināta Vācijas republika, vācu muižnieku plāni Baltijas valstīs sabrūk.

— 11. novembrī Lielbritanijas valdība atzīst Latviešu Nacionālo padomi par Latvijas valdību de facto un Zigfrīdu Meierovicu par Latvijas diplomātisko pārstāvi Lielbritanijā.

17. novembrī nodibināta Latvijas Tautas padome, kuŗā ietilpa tikai politisko partiju locekļi un viens Latgales pārstāvis. Tautas padomē piedalījās zemnieku savienība ar 13 deputātiem, sociāldemokrati — 6, demokratu partija — 5, radikāldemokratu partija — 4, sociālistu - revolūcionāru partija — 2, latviešu republikāņu partija — 1, Latvijas neatkarības partija ar 1 deputātu. Latviešu Nacionālās padomes redzamākie darbinieki J. Goldmanis, V. Zāmuels, A. Bergs u. c. Tautas padomes dibināšanā nepiedalījās.

Tautas padomi Nacionālās padomes vārdā apsveica Atis Ķeniņš. Nacionālās padomes apsardzības nodaļas vadītājs Spricis Paegle paziņoja, ka nodod sevi Latvijas Tautas padomes rīcībā. Par Tautas padomes prezidentu ievēlēja Jāni Čaksti.

— 18. novembrī, plkst. 3 p.p. Nacionālajā teātrī notiek Latvijas republikas proklamēšanas akts. Ļaužu drūzma. Skatuve greznota zaļuma vītnēm un ziediem, pāri vijas Latvijas karogi. Piepeši klusumu pārtrauc skaļi aplausi: pa zāli uz skatuvi virzās Tautas padomes locekļi ar ministru prezidentu Kārli Ulmani priekšgalā. Tautas padomes locekļi pēc frakcijām ieņem vietas uz skatuves. Tautas padomes priekšsēža biedrs G. Zemgals (J. Čakste vēl nav ieradies Rīgā) atklāj Tautas padomes sēdi un uzaicina sekretāru E. Biti nolasīt protokolu par Tautas padomes nodibināšanu, kas skan:

„Latvijas Tautas Padome, atzīdama sevi par vienīgo varas nesēju Latvijas valstī, pasludina, ka:

1) Latvija, apvienota etnografiskās robežās (Kurzeme, Vidzeme un Latgale), ir patstāvīga, neatkarīga demokratiski - republiska valsts, kuŗas satversmi un attiecības pret ārvalstīm noteiks tuvākā nākotnē Satversmes sapulce, sasaukta uz vispārīgu, abu dzimumu, tiešu, vienlīdzīgu, aizklātu un proporcionālu vēlēšanu tiesību pamata;

2) Latvijas Tautas padome ir nodibinājusi kā augstāko izpildu varu Latvijā — Latvijas Pagaidu valdību."

Pēc tam ministru prezidents Kārlis Ulmanis pasludina Latvijas demokratisko republiku par nodibinātu. Visi pieceļas. Atskan jaunās valsts himna — Dievs, svētī Latviju!

Latvijas Amerikā pārstāvji
MONTREĀLĀ
iekasē abonēšanas maksu, pieņem jaunus abonentus un sludinājumus:
O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 8.

Krievu mētropolīts Nikolajs izvairās no tiešas atbildes

Kristu baznīcu nacionālās padomes ASV prezidents Dr. E. Bleiks nosūtījis vēstījumu mētropolītam Nikolajam Maskavā, kurā izsaka cerību, ka pareizticīgo baznīca Padomju Savienībā iestāsies par to, lai novērstu asinsizliešanu un deklarēs savu valdību un kristīgo patriotu, ka Ungārijas tautai dodama iespēja pašai izlemt savu likteni. Vidējos Austrumos panākums taisnīgs izkārtojums bez tālākas asins izliešanas.

Savā atbildē Nikolajs gan nosodīja agresiju Ēģiptē, bet par Ungāriju pateica vienīgi to, ka „Mūsu valdība sniedz materiālu atbalstu cietējiem Ungārijā", un šinī darbā piedalās arī baznīca.

Dr. Bleiks vadīja amerikāņu garīdznieku delegāciju, kas ieradās Maskavā š. g. martā. Krievu garīdznieku delegācija, kurā ietilpa arī māc. G. Turss, ar pretvizīti ieradās Amerikā jūnijā.

IEGUVIS PRAKSES TIESĪBAS

Šorudien pēc pārbaudījumu izturēšanas veterinārārsts Valdonis Lauge ieguvis Kanadas veterinārārsta tiesības.

V. Lauge beidzis LU veterinārmedicīnas fakultāti. Pēc studiju beigšanas strādājis par Rīgas pilsētas veterinārārstu un par rajona veterinārārstu Aglonā un Līgatnē. Kara laikā V. Lauge bija latviešu leģiona veterinārārsts.

Tagad V. Lauge aiziet par veterinārārstu valsts dienestā Ontario provincē.

V. Lauge ir korporācijas „Latvia" filistrs.

VAI KRIZE RADIO UN TELEVĪZIJAS LUGU RAIDĪJUMOS?

Labu raidāmlugu rakstnieks pelna 75.000 dol. gadā

Pieprasījums pēc televīzijas lugu autoriem ir lielāks un honorāri augstāki kā jebkad, bet profesionālie autori domā, ka daudzie aizliegumi un cenzūra atņem televīzijas lugām „dzīvības sulu."

Pirms dažiem gadiem, kad Listers Sinklērs viens pats sarakstīja gandrīz visas uztraucošās oriģinālās raidlugas Andreja Alana „Stage" serijai, Sinklērs teica daudzus rūgtus vārdus par raidlugām Sav. Valstīs.

„Pat tad, kad ASV radio pārraida, ko „pārdodu", tur nav par ko uztraukties," zobojās Sinklērs. „Pārlieciga uzmanība un pielāgošanās ir kļuvusi par paradumu. Uzmanīgie ASV raidlugu autori bēgtin bēg no 3 tematiem — mīlestības, reliģijas un politikas. Bet tieši šais 3 tematos var atrast 95% no visiem interesantiem uzskatiem un domām."

Turpretim Kanadas raidlugu autori, pēc Sinklēra domām, pie šiem tematiem ķeras ar lielu sajūsmu. Viņš pats ir bijis Kanadas jaunās radio skolas „enfant terrible" vadītājs un barvedis, un viņa luga „Hilda Morgan" izraisīja īstu vētru, pievēršot pat parlamenta aprindu uzmanību. Sinklērs toreiz deklarēja, ka mākslinieks, kam ir kas sakāms, nemaz nevar to neteikt.

Kopš tā laika priekšplānā izvirzījušies televīzijas lugu rakstnieki, un ironiskā kārtā Sinklēra uzskati tagad apgriezušies pilnīgi otrādi. Ja Kanadas radio toreiz uzdrīkstējās to, ko nedrīkstēja ASV radio, tad tagad ASV televīzija dzen jaunas vagas, kamēr Kanadas televīzija ir tikai nedrošs sekotājs. Tādi ASV raidījumi kā „Philco Playhouse, „Studio One" un „Kraft Theatre" sākuši atbalstīt gluži jaunu lugu rakstnieku novirzienu, kas ceļ laukā visas parādības no amerikāņu sadzīves un sadzīves problēmu slēptuvēm. Turpretim Kanadas raidījumi, kā „General Motors Theatre", „Folio" un „On Camera" specializējas angļu un amerikāņu klasiķu drāmatizēšanā. Šīsdienas Kanadas televīzijā režisors ir karalis, aktieris tā uzticamais pavadonis, un rakstnieks — pakalpīgs kalps.

Cik šādos apgalvojumos ir taisnības? Kāds ir īstenībā Kanadas televīzijas stāvoklis?

Viens liekas skaidrs: nekad vēl pieprasījums pēc televīzijas lugu rakstniekiem nav bijis tik liels kā pašreiz. Un katrs kanadietis, kas spēj piegādāt īsto preci, var nopelnīt $10.000 līdz $20.000 gadā, ja tam izdodas pārdot savas lugas Kanadas un ASV tirgū.

Piemērs te ir Arturs Heilijs, 36 gadus vecs Otavas reklāmu aģentūras vadītājs, kas pirms pag. gada februāŗa vēl nebija ne rindu rakstījis televīzijai. Bet kopš februāŗa Heilijs pārdevis 3 lieliskas mistērijas CBC un Ņujorkas NBC televīzijai, pie tam vienu no viņa lugām nopirkusi Holivūda par 30.000 dol. filmēšanai.

Līdzīgs gadījums ir ar Patriciju Džodrī, 34 gadus vecu aktrisi no Albertas, ko Andrejs Alans pierunājis rakstīt lugas. Viņa pārdeva savu radio lugu „Māci mani raudāt" filmēšanai par $25.000, un cita filmu sabiedrība piesolījusi $25.000 par viņas otru, viegla satura lugu „Smilšu pils", ko vispirms uzveda „General Motors Theatre".

Vislabāk samaksātais lugu rakstnieks ir Rodžers Lemelīns no Kvebekas, kas pelna $75.000 gadā par savu seriju lugu „Plouffe Family" angļu un franču valodā.

Protams, ne jau katrs topošs rakstnieks var cerēt saņemt šādas summas. Pag. gadā CBC lugu departamentā 10 darbinieki izlasījuši 3.000 televīzijas un 2.000 raidlugas, kas visas iesūtītas bez pieprasījuma radio un televīzijas raidījumiem, no tām izmantotas 650

(Nobeigums 4. lpp.)

ASV IERADUŠIES LATVIEŠI

23. novembrī ar kuģi „Gen. Langfitt" Ņujorkā ieradās 1.252 bēgļi, to skaitā sekojoši latvieši: Egons Gīgulis, 38 g. v., ar sievu Ēriku, 21; Indra Dreimanis, 33; Ludvigs Vaicīts, 40; Pēteris Skudra, 45, ar sievu Francisku, 43 un meitu Vilju 17; Arvīds Leinebergs, 39; Elizabete Kolpaks, 52; Eduards Rijnieks, 49; Milda Dēbelis, 54; Igors Blankenfelds, 33; Leontīne Jēgers, 29; Jāzeps Zemzars, 44; Ēriks Upītis, 39; Māra Grintāls, 22.

Savienotās VALSTIS

CIKĀGA

● Latviešu studentu kopas pilnsapulcē pārrunāja jautājumu par Latviešu studentu centrālās savienības 17. kongresa sasaukšanu 1957. gada septembrī Čikāgā. Starp citu 22. decembrī nolēma rīkot eglītes vakaru kopā ar Jaunatnes pulciņu.

● Latvijas valsts svētku priekšvakarā apvienībā Jaunā Dzīve rīkotā vakarā ar priekšlasījumu uzstājās laikmeta. Runāja H. Kreicers, kas sīki stāstīdams par latviešu kultūras attīstību pagājušos 100 gados, kopš latviešos sākusies nacionālā atmoda, izteica cerību, ka latviešu kultūra nākošos gados izcelsies vēl augstāk.

ro.

KALAMAZU

● Kalamazū Jaunatnes drāmatiskās kopas režisora pienākumus uzņēmies Kārlis Baltpurviņš. Kopa sagatavojusi iestudēšanai Jāņa Akurātera lugu „Lāča bērni". Visus tos, kam būtu interese šinī lugā darboties, kopa lūdz ierasties uz kopas biedru, drāmatiskās sekcijas vadītāja sapulci.

● Pie Daugavas Vanagu apvienības nodibinātais vīru koris diriģenta J. Zentela vadībā. 1. decembrī Latviešu b-bas namā notika koŗa pirmais mēģinājums; bija ieradies krietns skaits dziesmu draugu, kas nākotnē piedalīsies.

Publikas priekšā koris cer uzstāties jau 2. februārī DV apvienības 5. un 6. aprīlī ASV Daugavas Vanagu gadskārtējā kongresā — Kalamazū.

● Pirmo latviešu veikalu, kurš apkalpos arī ārzemniekus, ir atvēruši A. un P. Lielzuikas, 614 N. Westnedge ielā. Iespēja iegādāties dažādas pārtikas preces plašā izvēlē. Pie viņiem dabūjamas arī Ziemassvētku eglītes.

● Vācu radio firmas pārstāvis Kalamazū A. Mazurkevičs, 611 S. Rose ielā, tikko saņēmis jaunos 1957. gada vācu radio modeļus. Viņš pieņem arī Vācijas laikrakstu pasūtinājumus.

● Latviešu daiļamatniecības savienības ASV atzīts pārstāvis Kalamazū, V. Miķelsons, 426 N. Prairie ielā, pie kura var iegādāties daiļamatnieku darbus — latviskas rotas, keramiku, audumus, ādas izstrādājumus un koka darbus.

● Nākošā ticības mācības stunda bērniem notiks svētdien, 9. novembrī, plkst. 10.00 rītā draudzes namā, 828 S. Rose ielā, skolotājas M. Paudrupes vadībā. Tanī pašā vietā pēc dievkalpojuma skautu un gaidu vecāku gadskārtējā sapulce, kurā nākošajam gadam izvēlēs pārvaldi.

● Vīru dubultkvartets Dzimtenes kokle, kurš līdz šim darbību bija pārtraucis, atkal to atjaunojis.

— Kad es biju pie jums pēdējo reizi, daktera kungs, jūs teicāt, ka man jāatkarājoties tikai no mana gribas spēka.
— Pilnīgi pareizi.
— Tādēļ es arī turpināju smēķēt, kaut jūs man piekodinājāt smēķēšanu atmest.

VĀRDS JAUNATNEI

MŪŽĪGĀ LATVIJA (7)

Arvien mazāk paliek veco tēvu un māšu, un arvien vairāk latviešu bērni piedzimst svešumā. Laiks paiet, un jautājumus — māmiņ, vai Rīgā arī bija 5. avēnija? — dzird arvien biežāk. Bērns jautā un meklē. Viņš pats nāk vecākiem pretī. Tā ir zīme, ka mūsos ir daļa Raiņa formulētās Mūžīgās Latvijas.

Mēs visi ticam, ka reiz brīva Latvija būs. Ticība mums sola brīvu Latviju, bet radīsim to sevī, savos bērnos, jo ārpus mums brīvas Latvijas nav, un ir iespējams, ka mūsu dzīves laikā arī nebūs.

JAUKTĀS LAULĪBAS

Dzirdam par jauktām laulībām, bet ne pārāk daudz. Latviešu jauneklis meklē latviešu meiteni un nereti nobrauc simtiem jūdžu, lai kādā sarīkojumā ar šo meiteni tiktos. Nekas nav mainījies — tāpat kā vecos laikos, populāra ir dziesma — „Bij man vienas rozes dēļ tādu garu ceļu jāt." Amerikānietes, tāpat vācietes un citas, gan bieži ir izskatīgākas par latviešu meitenēm, bet intelligencē un dvēseliskā uzbūvē latvietēm tuvumā netiek. Latviešu zēni to zina. Viņi nemaz tik ļoti nejūsmo par izkrāsotajām lellēm ar ūdeņražpārskābi balinātiem matiem. Tomēr jaukto laulību pāroblēma pastāv, jo — kā jaunatnes kongresā delegāte no Kalifornijas teica, — „Kaut gan daudzi jaunieši ir iesaukti ASV bruņotos spēkos, tomēr vēl 15 zēniem jāsacenšas 10 latviešu meiteņu dēļ."

POLITISKĀS PARTIJAS

Tāpat kā trimdas latviešu jaunatnes lielākā daļa, arī es neesmu nevienā partijā. Daudzpartiju sistēma neder, bet domāju, ka, atgriežoties Latvijā, dzīvot bez politiskām partijām nebūtu iespējams. Ja no viena tiranna atbrīvo otrs, tad tā nav nekāda atbrīvošana. Varbūt trimdas jaunatnei jau šodien vajadzētu interesēties par politiku un piederēt pie kāda politiska novirziena? Vienalga, vai tie izvēlētos liberāļus, kristīgos demokratus, sociāldemokratus vai zemnieku savienību, bet nevajadzētu sašķelties sīkās partijās. Ideāls būtu stāvoklis, ja atjaunotā Latvijā būtu divas spēcīgas un viena vai divas mazāk spēcīgas partijas. Tas dotu labu valdību un veselīgu opozīciju, apmēram tādā līnijā, kā tas šodien ir Anglijas karaļvalstī.

PRESES BRĪVĪBA

Preses brīvība ir viens no brīvības pamatnoteikumiem. Mēs sakām, ka mīlam demokratiju un brīvību, bet kādēļ rakstiem, kas ziņo par latviešu sardžu vienību dzīvi Vācijā, jāiet caur rotas komandieŗa un sakaru virsnieka cenzūru? Kādreiz latviešiem bija laikraksts, ko sauca par „Pēterburgas Avīzēm". Cenzūra tam bija ļoti strikta, jo tie bija cara laiki. Bet šodien mēs dzīvojam 20. gadsimtenī un valsts iekārta ir demokratiska. Tomēr laikrakstā „Latvija" (Vācijā) nedrīkst ievietot ziņojumus, ko rakstījuši sardžu vīri, ja šiem ziņojumiem nav latviešu sakaru virsnieka paraksts! Līdzīgas ziņas nāk no Austrālijas. Kādēļ? Un pirms dažiem gadiem kādā valstī dzīvojošiem latviešu jauniešiem bija izsludināta rakstu darbu sacensība. Labāko darbu iespieda vietējā latviešu laikrakstā, bet darba beigas bija mazliet grozītas, — daži vārdi atņemti, daži pielikti. Kādēļ? — Tādēļ, ka vīriem, kas stāvēja aiz avīzes, nepatika jaunieša domas par kādu trimdas problēmu. Tie bija cilvēki, kas atzina tikai savu, kas visu gribēja pārveidot pēc sava prāta. No šādiem vīriem mums jāuzmanās visvairāk.

PATIESĪBAS LIKUMS

Skautu organizācijai ir desmit likumu. Pirmais ir patiesības likums — Skauts ir patiess. Vai arī latviešiem trimdā nevajadzētu patiesības likumu likt pašā pirmajā vietā. Būtu jauki, ja varētu teikt — latvietis ir patiess. Diemžēl, šodien tas tā nav. Katram mums ir sava taisnība, un faktu sagrozīšanā mūs pārspēj tikai komūnisti. Patiesības tikums ir grūtākais no tikumiem, sevišķi latviešiem, kuŗi bieži vadās ar savu personīgā pašlabuma viedokli. Arī mēraukla mums pašiem ir sava. Cilvēkus un lietas (un arī paši sevi) mēs redzam vai nu tikai baltus un melnus. Modernāk izsakoties — baltus un sarkanus. Kas nav ar mums, tas ir pret mums. Piemēram Nobeļa prēmijas laureāts islandiešu rakstnieks Haldors Laksness. Viņš necīnās pret amerikāņiem vai kādiem citiem, bet gan pret amerikāņu iespiešanos savā zemē. Laksnerss domā, ka ASV bazes Islandē apdraud senos tikumus un tradicijas un ievieš Amerikas netikumus un šablonismu. Mēs Laksneru saucam par komūnistu, sakām, ka viņa darbs nekam neder, bet — nevienu no tiem neesam lasījuši. Domāju, ka nav patīkami, ja svešas zemes karaspēks atrodas pašu zemē, vienalga, vai tas būtu draudzīgs vai naidīgs. *) Var tikai vēlēties, lai biežāk zviedru akadēmija piešķirtu lielo godalgu mazas un nepazīstamas tautas rakstniekiem un zinātniekiem. Varbūt kādā dienā Nobeļa prēmija izcels arī Latvijas vārdu uz pasaules kartes.

*) Red. piezīme. Tagad, kad eiropiešiem atvērušās acis par komūnistu tiranniju Ungārijā, islandieši vēlas, lai ASV bazes paliktu viņu zemē, jo tās tur celtas Eiropas aizsardzībai pret komūnismu.)

GLOBĀLĀ LATVIEŠU ORGANIZĀCIJA

Mēs esam vitāla tauta. Ļoti kustīgi, vispusīgi un ar daudz interesēm. Mēs spējam runāt svešvalodas bez akcenta un iemācāmies tās ātri. Latvietis kāpj arvien augstāk. Vienam, otram gan arī paslīd kāja un, augstu kāpis, tas zemu krīt. Mums ir studējoša jaunatne ar ārkārtīgām spējām un centību, un tanī pašā laikā mums ir „zelta jaunatne", kam trimda ir viens liels „pikniks". Mēs esam vitāla tauta. Savas simts biedrību mums ir un tikpat daudz klubu, tikai Globālas organizācijas mums nav. Laikam ir taisnība tiem, kas apgalvo, ka latvietis vēl nav nobriedis demokratijai. Žēl! Būtu tik jauki, ja mēs varētu visi sēdēt pie viena galda.

Citi gan saka, ka nesaticība savā starpā dodot spēku pastāvēt svešā vidē. Tādā gadījumā mūsu politiķi ir ļoti gudri un tālredzīgi!

Dānijas princim kādreiz bija divi jautājumi — būt vai nebūt. Viņš nevarēja izšķirties, bet mēs devāmies trimdā, pacietām grūtības un pazemojumus. Mēs gribējām būt! Tikai kā? Ko mums darīt un kā to darīt, lai saglabājot to, kas mums jau ir, un radot jaunas vērtības, mēs reiz varētu iet atpakaļ? Tas ir mūsu jautājums. Nav noslēpums, ka mēs darām maz. Mums dienu steigā un sīkās rūpēs vienkārši nav laika. Dolars. Televīzija. Baltās riepas. Dzīve ir tik īsa — nokavēto gribas sasteigt. Un vecie atkal: — Ko nu es vairs. Lai jau tie jaunie! — Bet jaunie savukārt lēnām asimilējas. Vecie apaug kā ar sūnu. Vienaldzība. Interešu trūkums. Pagurums. Tomēr par spīti visam mēs vēl vienmēr esam latvieši. Reiz kāds holandiešu izcelsmes amerikānis man jautāja: — Kādēļ jūs, latvieši, neejat kopējā solī ar mums, amerikāņiem?? Kādēļ jūs turaties kopā, runājat latviski un būvējat pat savas baznīcas? Ja mūsu tēvi un mātes tā būtu darījuši, tad šodien nebūtu stipras amerikāņu nācijas, kas pasaulē notur līdzsvaru. —

Es viņam atbildēju: — Jūs, holandieši, skandināvi angļi un citi tā varējāt darīt, jo jūsu zeme un kultūra nebija briesmās. Mājās palika miljoniem citu labu holandiešu, franču un angļu. Un tie bija brīvi. Valoda un kultūra tika saglabāta. Ar mierīgu sirdsapziņu jūs varējāt būt labi amerikāņi. Ar mums ir savādāk. Mēs esam maza valsts, un mūsu kultūra ir briesmās. Tautieši dzimtenē dzīvo no svešas varas žēlastības. Mēs nezinām, cik ilgi viņi izturēs un saglabās cerību un spēku. Mums jāpaliek latviešiem. Vismaz tik ilgi, kamēr Latvija būs atkal brīva. Tad, ja 100.000 latviešu vai vairāk gribēs braukt uz šejieni vai palikt šeit, mēs viņus nenosodīsim. Lai viņi dzīvo un iekļaujas lielajā darbā, ko veic amerikāņu nācija. Mūsu zeme un kultūra vairs nebūs briesmās. Būs jaunie, kas lāpu nesīs tālāk. Bet šodien katra latvieša pienākums ir palikt latvietim. Amerika būs vienmēr, — Latvija būs tikai tad, ja latvieši paši to gribēs. Trimdā mēs esam tikai maza saujiņa — tauta ir dzimtenē. Visas zīmes liecina, ka tā izturēs un sagaidīs labākus laikus. Taču rīts vēl var būt tālu. Mums jāstāv sardzē par viņiem un sevi, jo mēs neviens nezinām, cik gaŗa vēl ir nakts. —

L. Zandbergs

CEĻA VĀRDI

Cilvēks daudz kustas un dažkārt domā, ka ir brīvs kā putns gaisā. Bet galā, kad paskatās atpakaļ, tad redz, cik maz padarījis no tā, ko gribējis.

*

Ja mēs nepiekāpjamies, mēs varam gan aiziet bojā, bet nekad ne pagrimt. Kompromiss mūs samaitā, mērenā vidējība ir cilvēces lipīgā sērga, dvēseļu miglainā krēsla — ne diena, ne nakts.

Bonsels.

*

Arī tur ir mīlestība, ja mēs pieņemam labdarību. Volfs

Īstā brīvdomība ir citu domu atzīšana. Goete

Mūsu pārstāvji Zviedrijā
pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus
DV Stokholmas nodaļa,
Box 220, Stockholm 1
Zviedrijā abonēšanas maksas var kārtot caur INFORMATION Postgiro 35 61 46 Stockholm

VAI KRIZE RADIO UN TELEVĪZIJAS LUGU RAIDĪJUMOS?

(Pārnesums no 3. lpp.)

lugas. Caurmēra cena pusstundas labai raidlugai — $125,00 līdz $300,00, stundas lugai — $250,00 līdz $600,00. Par pusstundas televīzijas lugu maksā $200,00 līdz $500,00, par stundas televīzijas lugu — $450,00 līdz $1.000,00.

CBC lugu departamenta vadītāja ir Alīse Frika, intelliģenta sieviete ar milzīgu pienākuma apziņu, dzimusi pirms kādiem 35 gadiem Albertā. Viņa studējusi Albertas universitātē un pirms 14 gadiem uzsāka savu karjēru radio un televīzijas laukā, palīdzot Andrejam Alanam meklēt radio lugas. Toreiz par pusstundas lugu maksāja $35,00.

„Par spīti dažu skeptiķu uzskatiem," saka Alīse Frika, „mēs te neturam lugas veselu gadu. Caurmērā katru lugu izlasa 6 nedēļās. Lugas lasa pilnīgi objektīvi. Mēs esam atraidījuši daža laba pazīstama kanadiešu rakstnieka darbus, bet katra laba un piemērota luga tiek pieņemta. Tomēr neienāk pietiekami daudz labu lugu, lai apmierinātu radio un televīzijas prasības."

Alīse Frika tomēr nevar definēt, kas šai nozarē ir „labs" un „pirmklasīgs". Kanadas radio un televīzijas raidījumi nepārliecina ar paliekošām literārām vērtībām. Šo raidījumu veids ir vairāk informātīvs žurnālisms. Kā izņēmumi te minami Birneja „Damnation of Vancouver" un Sinklēra „Return to Colonnus", kas abas vēlāk izdotas grāmatā.

Pagājušajā pavasarī Alīse Frika apbraukājusi Rietumkanadu, meklējot lugu rakstniekus. Ceļojumā viņa satikusi 111 rakstniekus, kas visi sūdzējušies, ka darbs televīzijā tiem nav sasniedzams, jo radio un televīzijas raidījumi nāk no Montreālas un Toronto. Tomēr Frika paskaidro, ka viņas departaments gaida lugas no katra Kanadas visattālākā stūra.

CBC televīzijas režisoru lielākā problēma ir daudzie cenzūras aizliegumi, kas no televīzijas atsvešina tādus profesionālus raidlugu rakstniekus, kā piemēram Lenu Petersonu. Petersons reiz izteicies, ka tādu raidījumu, kā piemēram „Folio" režisori uzvedas kā vecīgas jaunkundzes un, raidījumu materiālus meklēdami, staigā kā pa jēlām olām. „Šodien televīzijas režisors nevar ne tuvu atrast to drošo, brīvo garu, kas valdīja radio ziedu laikos. Toreiz Andrejs Alans teica: „Sapurināsim klausītājus, lai viņi jūt, ka mēs izprotam problēmas, kas nodarbina visus kanadiešus. Tagad, kad es iesniedzu kaut cik oriģinālu manuskriptu, režisori baidās riskēt, baidās, ka kāds varētu apvainoties. Pie tam vēl visas lugas ietekmē komerciālie televīzijas raidījumi kā komiteja. Kad luga laimīgi nokļuvusi garām redaktoriem, režisoriem, reklāmu aģentūras pārstāvim, kas katrs lugā ielicis savu cenzūriņu, tā pataisīta par standarta biezputru. Pierādās vecu vecā patiesība, ka komitejas nevar radīt mākslas darbus."

Vairāki radio un televīzijas lugu autori izteikušies, ka varētu samierināties ar vidus ceļu starp „folio" raidījuma „šķidro gaisu" un GM teātra pliekanību. Šādu raidījumu režiju varētu varbūt pierunāt uzņemties Andreju Alanu, kas jau 1946. gadā „atmodināja" raidāmlugas un to autorus; nav neiespējami, ka viņš iešķiltu dzīvības dzirksti arī TV lugās. Alans toreiz lugu rakstniekiem deva vaļu izteikt savas pārliecības un rakstīt lugas, kuras noskatījusies, publika nežāvātos, bet atvērtu acis vēl plašāk. Alans sakās esam pārliecināts, ka skatītāji nav tik dumji, kā režisori un līdzīgi ļaudis to iedomājas.

Nesen Kanadas rakstnieku un mākslinieku padome ierosināja dibināt skolu televīzijas rakstniekiem, kaut ko līdzīgu kādreizējai Lorna Grīna Toronto radio - TV mākslas akadēmijai, bet CBC šo priekšlikumu nepieņēma. Līdzīga ideja radusies arī Listeram Sinklēram.

Taču, ja CBC grib izbēgt no pelēki glumiem TV raidījumiem, tad tai pašai vien būs jārūpējas par spējīgu un reizē arī piemērotu lugu autoru atrašanu vai izaudzināšanu.

P.

Jauni Jāņa Šķirmanta apgāda romāni

svētku dāvanai

Jāņa Klīdzēja CILVĒKA BĒRNS

Šī ir īsta dzimtenes grāmata — bērniem, jaunatnei un ikvienam, kam tuva mūsu dzimtenes daba, lauki, cilvēki, tur pavadītās bērnu dienas, skolas un jaunības gadi. Ar šo darbu JĀNIS KLĪDZĒJS vēlreiz pierāda savu rakstnieka spēju brīvību un plašumu: dzīvi un silti viņš tēlo Latvijas cilvēku viņa tīrumos un pilsētu ielās.

Romāns skaistā iesējumā maksā $3,70

Antona Rupaiņa triloģija MĀRA MOSTAS

Lielākais trimdas laika daiļdarbs, ar dziļu patriotisku nozīmi un aktuālitāti par latviešu iznīcināšanu Drisas, Sebežas un Polockas apgabalos.

„Mūsu priekšā ir pabeigts liels darbs, kas pelnī visplašāko ievērību" — saka Jānis Grīns.

MĀRA MOSTAS III grāmatas cena ies. $5,00

Komplekts (visas trīs grāmatas) ies. $12,00

Dabūjams arī JĀŅA KLĪDZĒJA plaši lasītais „bestsellers" - romāns

DŽENITORS

ies. $4,00

Grāmatas dabūjamas visās latviešu grāmatnīcās, vai pasūtināmas tieši apgādā.

Jāņa Šķirmanta apgāds,

1428 N. FAIRFIELD AVE., CHICAGO 22, ILL., USA

Vai skaņu lentas aparāta akcija Augustdorfai paliks puscelā?

Kā zināms, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības vidējo valstu priekšsēža vietn. jaunais rakstnieks Laimonis Streips nesen ievadīja magnetefona iegādi latviešu ģimnazijai Vācijā.

No sešpadsmit vidējo valstu jaunatnes pulciņiem ar ziedojumiem atsaukušies sekojoši pulciņi (piesūtīšanas kārtībā): Čikāgas $33.91, Saginavas $10,00, Kalamazū $15,00, Milvoku $17,00, Indiānāpole $10,00, Linkolnas $10,00.

Lai šis labi domātais pasākums — Ziemassvētku dāvana mūsu ģimnazijai nepaliktu puscelā, L. Streips ieminējās, „ka nemaz nedusmotos, ja kāds vecākās paaudzes loceklis noziedotu šai lietai pa dolaram. Ziedojumus lūdz adresēt: L. Streipam, 1123 Rice Ave., Belwood, Illinois. Laipno ziedotāju iesūtītās summas tiks kvitētas laikrakstos. Sirsnīgs paldies ziedotājiem, kas atcerējušies savu latvisko skolu.

H. A.

M. Nīmelers Kanadā

3. decembrī Jorkminsteras baptistu baznīcā Kanadas baznīcas padomes rīkotajā dievkalpojumā runāja pazīstamais, savā laikā Hitlera vajātais, Vācijas baznīcas darbinieks Dr. M. Nīmelers.

Dr. Nīmelers runāja par aktuālām pasaules problēmām, raksturodams mūsu laikmetu par revolūcionāru, jo kur vien acis raugās, redzama revolūcionāra kustība, kas, pēc Nīmelera domām, ceļas tur, kur reformācijas un evolūcijas ceļā nav laikus nokārtojušās sadzīves, sociālās, saimnieciskās un politiskās problēmas.

Atzīstot komūnismu par draudu visai rietumu civīlizācijai, runātājs galveno vainu meklēja koloniālismā, ko eiropieši vairāk vai mazāk turpina kopš Kolumba laikiem, un arī Amerika ar savu saimniecisko koloniālismu.

Nīmeleram raksturīgā veidā viņš prasa koeksistenci daudzu tautu un novirzienu starpā, un šī koeksistence varētu būt pozitīva, ja visur reālizētu cilvēka mīlestības un kalpošanas bausli, kas atbrīvotu cilvēkus no egoisma un citu izmantošanas.

Vilis Lācis dosies uz Dāniju?

Dāņu laikraksti ziņo, ka padomju Augstākās padomes priekšsēdis P. Lobanovs un Tautību padomes priekšsēdis Vilis Lācis piesūtījuši Dānijas parlamenta priekšsēdim vēstuli, kurā apliecina dāņu ielūguma saņemšanu un ziņo, ka komūnistu „parlamentārieši" ieradīšoties Dānijā 1957. g. janvāra vidū ar pretvizīti. Jāšaubās, vai pašreizējā noskaņojumā, ko izraisījusi Ungārijas revolūcija, komūnistu varas vīriem būs drosme izdarīt pieklājības vizīti brīvajā pasaulē.

CELTNIECĪBAS VEICINĀŠANA

Ar māju pārdošanas problēmām iepazīstina Augusts Nopūta

Želastības veco māju pārdeva un nopirka jaunu. Tāpēc, ka Želastībene domāja, ka kaut kas jādarot bērnu dvēseļu glābšanas labā:

„Tu paskaties, vecais, kādā distriktā mēs dzīvojam. Pa labi nigers, pa kreisi ķīnietis, tālāk ukrainis, otrpus ielas — itālis. Tas nav rajongs, kur bērniem augt."

Jaunā māja bija pilsētas rietumu daļā. Tur dzīvoja tikai smalki un pārtikuši ļaudis — katrā mājā pa divi, pa trīs, ne vairāk. Karstajās vasaras dienās te ne bērni klaigāja, ne sievas bārās, ne rati rībēja — viss bija smalks un gluds kā tikko pļauts mauriņš. Uz ļovenēm šūpuļkrēslos sēdēja cienījamas sirmas dāmas un vēl cienījamāki kungi, un pa ielu pa retam aizslīdēja lieli, spoži automobiļi. Gar ietvēm un aiz mājām dārzos auga vareni, veci koki, savām lapotnēm sargādami ielu, mājas un to iedzīvotājus no saules tveices.

Visa iela elpoja aristokratisku anglisku mieru, pārticību un solidumu.

Želastībene ar pirkumu bija mierā, protams, ar zināmiem ierobežojumiem.

„Vajadzēja ņemt tādu, kas tuvāk ielai. Tad būtu bekjards lielāks un varētu šo to iestādīt. Tagad mocies pa priekšu laņu pļaudams, bet labuma nekāda!"

Jaunajā īpašumā Želastības ievadījās piektdienā. Kaimiņu ļovenes bija novērotāju pilnas, lai gan tur esošās lēdijas un lordi nekādu ārēju ziņkāri neizrādīja. Želastībenei tādi klusi novērotāji nepatika:

„Sēd uz sava porča un lūrās," viņa kādā patapas brīdī izmeta vīram, „būtu labāk palīgā nākuši. Redz, kā es mokos."

Pievakarē Želastībai pašam aizgājā sūrā darbā — pārnēsājot mēbeles un izmēģinot, kurā stāvā tās labāki izskatās, un sadzenot sienās naglas, kur bildes uzkārt.

Vakarā viņš bija ļoti noguris un vienīgais priecinājums bija, ka draugi bija solījušies sestdien nākt ar sālsmaizi un iesvētīt jauno pirkumu.

Draugi turēja vārdu, un ap četriem nākošās dienas pēcpusdienā viss bars bija klāt — Taisnības, Bumerangas, Lampatāns, Amālija, Caurumi un vēl daži. Vispirms visi pulciņā apskatīja jauno māju, izstaigādami to no pagraba līdz bēniņiem.

„Laba, laba," Caurums lietpratīgi slavēja, „kad tik jumts virs galvas."

Taisnībene ar Bumeradzeni rindā gāja pēdējās un pa reizei zīmīgi sagrūdās elkoņiem.

„Cik jums brīnišķīgi mazs kičen," Taisnībene beidzot nenocietās, „kā fērītelā. Stāv vidū un ar vienu roku var darboties sinkā, ar otru fridžā. Nav kā pie mums — kājas sāk sāpēt, kamēr izskraida!"

„Un kas par augstiem griestiem!" Bumerandzene palīdzēja māsai. „Tādus tagad redz vairs tikai ļoti vecās mājās. Bet to vairs nav daudz — visas jauc nost."

Lampatāns jau vidus stāvā bija kļuvis nemierīgs un vedināja labāk atgriezties pagrabā.

„Tur tev tāds mīlīgs galdiņš," viņš jau bija noskatījis, „vai nevajadzētu atpūsties un atspirdzināties?"

Želastibene to jau bija paredzējusi, un pēc stundas ap mīlīgo galdiņu pagrabā sēdēja saticīga trimdas vienība, kopdama sentēvu tradicijas.

To ietekmē visi drīz vien vienojās ilgu pilnajā Pūt, vējiņi. Tam sekoja dziļās dzīves gudrības piesātinātais Jauns un traks tu, puika, esi bijis. Kad izskanēja dziesmas pēdējie vārdi, vēstot, ka vieglprātīgais uzdzīvotājs tomēr atradis ceļu atpakaļ pie īstās līgaviņas, Lampatāns, lai pasvītrotu sanāksmes nopietno raksturu, uzsāka Es zinu, visi mani nievā.

Citi, dziesmu un dzērienu stiprināti, pievienojās, pie kam sevišķi spēcīgi un pārliecinoši pagraba velvēs atbalsojās atteikšanās gara apdvestais Nav vērts — nav vērts!

Ap četriem no rīta, gaismai austot, kad viesi šķīrās, jo Lampatāns taisījās braukt makšķerēt, dziesmas sen vēl nebija izdziedātas. Tas liecināja nevis par dziesmu kaŗa dalībnieku nolaidību, bet par latviskā dziesmu pūra bagātību.

Šķiroties vēl nodziedāja Projām jāiet, projām jāiet, un tad auto īpašnieki ierūcināja savus braucamos, ļaudami motoriem tukšajā un klusajā ielā labi dūšīgi izdārdināties. Pēc vēlreizējas rokas spiešanas un visa laba vēlējuma saucieniem, kuros sacentās kā palicēji, tā aizbraucēji, patīkamā vakara dalībnieki šķīrās.

Želastību pāris roku rokā atgriezās savā jaunajā namā.

Pirmdienas pēcpusdienā, no darba mājās nākot, Želastība pie kaimiņa nama pamanīja izkārtni For Sale.

„Redz', kā iet, kad nepagaida," viņš sievai skaidroja, „būtu pagaidījuši, būtu varējuši dabūt šito. Tā man tā kā labāk patīk. Mazāka, jaunāka. Lielāks dārzs."

Otrdien tāds pats uzraksts parādījās otrpus ielas.

Trešdien iepriekšējiem pievienojās vēl divi.

Nedēļas galā izskatījās, ka visa iela ap Želastībām pārdodama.

Sestdien, tāpat pastaigājoties, ienāca Taisnība ar Lampatānu.

„Kas te? Lielā vasaras sēle?" Taisnība jautāja, uz kaimiņu mājām rādīdams.

„Jā! Negribi nākt kaimiņos?" Želastība atjautāja. „Nez', kas noticis — uzreiz visi sadomājuši pārdot, lai gan rialestēts teica, ka te visi dzīvojot vai simts gadus. Paši esot cēluši."

„Kas noticis?" Lampatāns lupināja pudelei alvas papīrīti no kakla. „Viņi necieš dziedāšanu. Kā vien kaut kur ievadājas mūsu ļaudis un drusku padzied, tā otrā dienā visi for sēl. Nemīl dziesmas."

„Kur tad viņi paliek?" Želastība nesaprata. „Kaut kur tak cilvēkam jādzīvo!"

„Bēg uz nomalēm. Ceļ jaunas mājas," Lampatāns lietpratīgi skaidroja, „un tur tie ļoti daudz lielāki — ja tad kaimiņos kāds dzied, paša mājā nedzird."

„Tu padomā!" Želastība brīnījās. „Tad mēs, tā sakot, ar savām dziesmām viņus izdzenam no senču mantojuma!"

„Tas ir — kā uz to skatās. Es domāju, ka mēs viņiem ar to tikai labu darām."

„Labu?" Želastība nesaprata.

„Jā. Veicinām celtniecību. Citādi viņi šais graustos dzīvotu vēl simts gadus. — Padod nu stikliņu, un vai tev nav kāds džindžeris?" Lampatāns nobeidza neauglīgās debates.

Pēc pirmajiem trīs mēriņiem viņi atkal sāka veicināt būvniecību.

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

KLAVIERU BUVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS

Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus aiz dzelzs aizkara sūtiet ar

TAZAB & CO. LTD.

22. ROLAND GDNS LONDON, S.W.7 ENGLAND.

LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtam pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.

CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

ALFREDS VILNIS

BALTĀS CEPURES ALGĀDŽI

Piezīmju lapas no leģionāra mugursomas

35. turpinājums

Rūriks ar Dūku vēl saņēma pēdējo prēmiju un tika izlaisti pa kazarmu vārtiem. Ar kuģa kartēm kabatās viņi devās uz Orānu, kur uz tiem gaidīja tas pats vecais „Sidi Bahims".

Orānā iziešana no leģiona, protams, tika svētīta. Un, uzkāpjot uz kuģa, Rūrika kabata bija tukša. Dūks rokā turēja pēdējo spīdošo franka gabalu.

Bija vakars, kad kuģis devās jūŗā. Abi draugi stāvēja kuģa priekšgalā. Jūŗa bija mierīga un nakts zvaigžņota. Ap kuģa ķermeni spīguļoja mazas spīdošas zivtiņas.

„Debesis ir pilnas zvaigžņu zelta, jūŗā mirdz fosfora maldugunis . . ." Dūks sāka savu kārtējo filozofēšanu.

„Un tomēr — viss ir tikai šķitums. Zvaigznes mums ne mūžām neaizsniegt, un maldugunis jūŗā paliek aiz mums ar katru kuģa skrūves pagriezienu. Pirms pieciem gadiem viens no mums teica, ka atmiņas esot skaistas, bet liekas, ka arī tā bija tikai maldīšanās. Dzīves patiesības graudu mēs nekad neatradīsim."

Franka gabals, ko Dūks bija turējis rokā, ieslīdēja jūŗā un lēni grima, līdz pazuda skatam.

„Lūk, — tā ir pazuduši mūsu dzīves pieci gadi," naudas gabalam pazūdot, piemetināja Dūks . . .

EPILOGS

Parīzes centrā, netālu no Napoleona kapa vietas atrodas Invalidu stacija. Tur autobusi atved vēlā vakarā Parīzē atlidojušos ceļiniekus.

Kad Rūriks un Dūks atver stacijas durvis, lai par jaunu iesoļotu Parīzes dzīves burzmā, tiem sejā sitas vieglas sniega pārslas. Ir ziema — gandrīz tāda pati kā mūsu draugu dzimtenē.

Baltā sniega sega netraucēta gulstas uz pelēkajiem akmens tēliem Sēnas krastā.

„Vai pasaules gaismas un gara pilsētai Parīzei vairs nav spēka izkausēt ziemas kailumu slēpēju sniegu?" jautā Rūriks.

Bet Konkordijas laukumā aukstās akmens statujas pat necenšas savās pelēkajās sejās savilkt atbildei pieklājības smaidu.

„Ja dzīvo cilvēku sirdis ir kļuvušas tik cietas, kā šo akmens tēlu, tad mums būs grūti šai pilsētā sākt jaunu dzīvi," nopūšas Dūks.

„Nepūt nu tūlīt tik smagi," draugu uzmundrina Rūriks. „Rīt iesim pie mūsu tautiešiem pēc padoma, ko un kā labāk iesākt? Avīzēs taču diezgan lasīji, kā tie pašaizliedzīgi strādājot tautas labā un ka Parīzē esot pat kāda mūsu tautas palīdzības biedrība. Kur tie labākus aprūpējamos par mums varēs atrast? Naudas bankā mums diezgan iekrājies, jālūdz tikai morāls atbalsts."

Sniega sega draugu priekšā klājās tīra un spoža, miljoniem uguņu izgaismota. Aiz muguras tumsā un pagātnē iestiepjas četrupēdu rindas kā kāda fantastiska egozaura melnie zobi tā milzīgajā mutē.

„Kāpēc man no prāta neiziet kāds dīvains jaunvārds — egozaurs?" brīnās Dūks, mīkstajā viesnīcas gultā atlaidies.

„Tāpēc, ka tu pats tāds esi. Suecā no kontrabandistiem lēti sapircies amerikāņu smēķus, tos kūpini viens pats!" pēc cigarešu paciņas roku pastiepis, baŗas Rūriks.

Abi gulētāji pirmajā naktī Parīzē sapņo vienu un to pašu sapni: ap viņiem salasījies vesels bars egozauru. Tie vienā balsī brēc, rāda savus netīros nagus, visādi ķēmojas, bet kā par brīnumu virsū neskrien. Lielie egozauri bīda mazākos uz priekšu, lai tie kostu un skrāpētu, bet mazajiem ir bailes to darīt. Lielie paši, lai nezaudētu savu cieņu, to darīt nedrīkst!

Otrā rītā, uzģērbuši savus labākos uzvalkus, Rūriks un Dūks dodas pie saviem tautiešiem.

Kāda galva, riskēdama iesprausties šaurajā durvju spraugā, tos saņem. Tā kā draugi franciski lūdz satikt pārstāvi un ar savām jaunajām Borsalīno platmalēm sevišķu neuzticību nerada, tad durvis tiek atvērtas un draugi ielaisti mazā priekšistabiņā, kas šķiet esam arī pārstāvja darba istaba, jo viņš draugus nekur tālāk neved.

Pārstāvis, izdzirdis, ka draugi tikai vakar ieradušies Parīzē, pie tam ar lidmašīnu, ir ļoti laipns. Sniedz roku.

„Vai kungiem ir valsts ārzemju pases un tautības, ticības un politiskās pārliecības dokumenti? Ja nav, tad īsā laikā, protams, pret mazu nodevu samaksu, varu jums tos apgādāt . . .", saka pārstāvis.

„Mums ārzemju pases gan ir, bet šorīt Parīzes prefektūrā tās noraidīja kā nederīgas, skaidro Dūks.

„Par savu tautību mēs nešaubāmies un tādēļ apliecības mums nav vajadzīgas. Mēs ticam savam Dievam, ko ar dokumentu palīdzību nevar pierādīt un arī politiskā pārliecība, kas ir izteikti subjektīva, neprasa pēc tās definīcijas," robu sarunā iecērt Rūriks.

„Bet ko tad jūs no manis gribat un, vispār, no kurienes jūs nākat?" uzmanīgi jautā pārstāvis.

„No franču ārzemnieku leģiona. Un gribējām no jums lūgt informāciju par dzīvi Parīzē," atbild Dūks.

„Tādā gadījumā es jums palīdzēt nevaru. Un kādēļ savu apmeklējumu nepieteicāt iepriekš?" asi un nevaļīgi noprasa pārstāvis.

Uz ielas Rūriks mierina Dūku: „Vai tad tu neredzēji, ka šis cilvēks savu laiku ir pārdzīvojis? Nebija taču ļauns cilvēks, bet savas manieres mūsu dēļ arī nevar mainīt."

„Vai kungi ir latvieši?" draugus pēkšņi uzrunā kāds pasīks vīrelis.

Šis vīrs — vārdā Andersons — izstāsta draugiem visu nepieciešamo par Parīzes latviešiem. Informē tos arī par latviešu valsts svētku svinībām Parīzē pēc pāris dienām. Varot draugiem parādīt turp ceļu. Pašu gan iekšā nelaižot, bet, ja iešot trīs uz reizi, vai tad tik traki būšot!

Tā visi trīs norunā satikties, lai dotos uz valsts svētku svinēšanu.

„Tas gan ir dīvains latvietis," brīnās Dūks pēc Andersona aiziešanas. „Kāpēc tad viņu nelaiž latviešu sabiedrībā? Ka tik nav komūnists?"

„Viņš taču ir par daudz vientiesīgs, lai būtu komūnistu spiegs," Rūriks draugu nepārstāj mierināt.

⁂

Ejot uz valsts svētkiem, mūsu draugi savas Borsalīno cepures atstāj viesnīcā, jo, pa Parīzes bulvāriem klaiņojot, tie novērojuši, ka platmales Parīzē vairs nav modē. To viņi dara, lai neizlektu citu tautiešu vidū.

Mazā baznīciņa ir dievlūdzēju pilna. No ģērbtuves stīviem soļiem iznāk maza auguma Dieva kalps ar nopietniem, gribētos teikt, pat svētiem sejas pantiem.

Klātesošos pārņem svinīgums.

Andersons no baznīcas dodas arī blakus zālē, kur klāts svētku galds. Pie durvīm viņš sastop kādu meiteni, ko, kā liekas, pazīst. Šī meitene to lūdz pie galda. Ēstas tiek siltas desiņas un skābi kāposti. Piedzerts Francijas vīns. Andersons iepazīstina arī mūsu draugus ar jau minēto meiču. Bet viņa labprāt negrib ar viņiem sarunāties. Rūriks grib uzzināt iemeslus:

„Vai to prasa Francijas pieklājība, lai latviešu sievietes būtu tik mazrunīgas?"

„Ne jau Francijas tikumi, bet mūsu pašu tautiešu aizrādījums, lai ar jums diviem nerunā, jo jūs nākot no franču leģiona," vārdu pa vārdam skan atbilde.

Sarunas tomēr risinās.

Ar jaunatni mūsu draugi saprotas pavisam labi. Tiek uzdzerts tautas nākotnei un nodejots visu nakti.

Mirdza — meitene, kas negribēja ar mūsu draugiem no sākuma runāt, bieži dejo ar Rūriku. Cauri mūzikai Dūks bieži padzird Mirdzas sidraba zvaniņiem līdzīgos smieklus, kad tā, pielikusi galvu Rūrika plecam, klausās tā asprātīgajos stāstos. Uz rīta pusi, kad vecākie ļaudis jau izklīduši, Mirdza ar Rūriku apsēdušies klusākā stūrī un no abu sejām var spriest, ka sarunu tema ir nopietna.

Otrā dienā Rūriks ir pavisam domīgs.

„Vai samīlējies savā deju partnerē, ka staigā nokārtu degunu?" Dūks zobo draugu.

„Nē, bet es mūsu atgriešanos tautiešu vidū biju iedomājies mazliet savādāku."

⁂

Rūrikam kaut ko ieskaidrot būtu bijis tikpat kā kaķim iemācīt dziedāt baznīcas dziesmu. Viņam bija pašam savs spriedums un sava rīcība. Ja tautieši negrib ar viņu runāt, tad nav arī vajadzīgs!

Tomēr pievakarēs Rūriks bieži pazūd. Un pārnāk mājās it kā ar sevi un visu pasauli samierinājies. Dūks ilgu laiku nevar saprast, kas ar draugu notiek. Kādu vakaru, pārradies mājās ātrāk nekā parasts, Rūriks pats sāk runāt:

„Ar Mirdzu bieži staigāju pa pilsētu. Mums bija tik daudz vienam otram ko stāstīt . . . Man Mirdza patika, lai neteiktu vairāk. Šovakar biju pie viņas vecākiem. Tie man lika saprast, ka man, kas kaŗojis kopā ar frančiem, savu sabiedrību gan vajadzētu izvēlēties franču starpā . . ."

Otrā rītā Dūks uz Rūrika spilvena atrod zīmīti:

„Sveiks, draugs! Eju atpakaļ pie šautenes - līgavas, kas nekad neklūst neuzticīga."

Pēc pieciem mēnešiem leģiona pulkvedis Dūkam raksta:

„Gunārs Rūriks Indoķīnā kritis varoņa nāvē un apglabāts Mītavā, netālu no Saigonas. Viņš vēlējies, lai personīgās lietas pārsūta jums. Tās saņemsit kopā ar vēstuli un maniem sirsnīgākiem līdzjūtības apliecinājumiem."

Starp atstātajām mantām — Gunāra mātes vēstulēm no Latvijas, četrlapainu āboliņa lapiņu, skiču grāmatu un pāris kaŗa krustiem, Dūks atrod arī Mirdzas fotografiju, kuŗas otrā pusē rakstīts:

„Guni, tev jāzina, ka atsacīšanās ir mīlestības skaistākā daļa. Es atsakos savu vecāku dēļ, kas negrib, lai es savu dzīvi saistītu ar tādu vīru, kas bijis franču ārzemnieku leģionā."

BEIGAS

ĀŠANA

Augusts Nopūta

Sestdien, tāpat pastaigājoties, ie-
... „Talsinba" ar Lampatānu.
„Kas te? Lielā vasaras sēle?"
... jautāja, uz kaimiņu mā-
... rādīdams.
„Jā! Negribi nākt kaimiņos?" ...

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

... 3800. 445 Pape Ave

KLAVIEŖU
BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, mo-
dernizē klavieres,
dod lietpratēja
padomus klavieru
pircējiem.

... London St., Toronto
Tel. LE 3-8609

... IGAS

DARBS PATIESĪBAS VĀRDĀ

Zenta Mauriņa, Tālā Gaita, Astras apgāda izdevums

Jo dziļāk ieskatāmies mākslas pasaulē, jo skaidrāk pierādās senās atziņas nemaldība, ka visas lielas mākslas pamatā slēpjas — autora patiesīgums. Jo patiesāks un nežēlīgāks pret sevi un savu vielu bijis mākslinieks, jo lielāks ir viņa darba rezultāts. Bet jo samākslotāks, pilns pozas un manierisma ir autora stils, jo frāžainākss un patosa piesātināts viņa izteiksmes veids, jo arī mazāk tas spēj pārliecināt lasītāju.

Tādēļ patiesīgums un vienkāršība — šie divi burvju vārdi, — arī ir tie, kas atslēguši sirdis un pavēruši ceļus uz nemirstību visam lielajam un patiesajam mākslā, vienalga, vai tā būtu mūzika, literatūra, glezniecība vai skatuves māksla. Diemžēl, šo vienkāršības un patiesīguma likumu radītāji mākslinieki pa lielākai daļai atklāj tikai savos brieduma gados vai pat vecumā, jaunībā iztrakodamies un aizraudamies dažnedažādos maldu ceļos, līdz tie ierauga savu īsto seju gluži skaidru, atklātu un rāmu kā ezera spogulī.

Zenta Mauriņa, saprotams, nav sen vairs jauna autore, bet gan viena no mūsu populārākajām un visvairāk lasītājām, tāpat viņa sen jau sevi atradusi, un zina, kas un kā viņai sakāms, bet augstāk minētos vārdus gribējās šai sakarā atkārtot tādēļ, ka „Tālā gaita", manuprāt, atzīstama par Mauriņas vispatiesāko un atklātāko grāmatu, tādēļ tā arī dziļāk kā jebkura cita spēj pārliecināt gan viņas plašo cienītāju saimi, gan arī vienaldzīgākos lasītājus.

„Tālā gaita" ir autobiografisks romāns, kā to ievadā atzīst arī pati autore, kas vispirms sacerēts vācu valodā, tad tulkots zviedru un autores pārstrādāts latviešu valodā. Vācu izdevums parādījās atklātībā jau 1951. gadā ar ievērojamā vācu vārdu mākslas meistara, Zentas Mauriņas dziļa cienītāja un drauga, Hansa Karossas ievada vārdiem, un kā vācu, tā Šveices un amerikāņu un angļu presē izpelnījās ļoti atzinīgas atsauksmes. Ar lielu sirsnību šo grāmatu 1954. gadā sagaida arī zviedru lasītāji un prese savā valodā. Fragmentus no „Tālās Gaitas" vairākkārt nolasa zviedru radiofonā, un to izrauga arī kā vienu no godalgām zviedru ģimnaziju abiturientiem 1955. g.

Pagājušā gadā Ziemassvētkos šī grāmata ar „Astras" apgāda gādību parādās arī latviešu grāmatnīcās, un nu tā veikusi jau tālu gaitu pie latviešu lasītāja.

Liekas, ka ar šo grāmatu Zenta Mauriņa pārspējusi kā savus romānus, tā dažā ziņā arī varbūt esejas, kas ir viņas neatņemama sastāvdaļa, — tāpat kā viņa ar savām esejām latviešu literatūrai. Bet nu, ar lielo patiesības un cieņu vārdu uz lūpām izejot pasaulē „Tālajā Gaitā", Z. Mauriņa iezīmē it kā jaunu posmu savas mākslinieciskās radīšanas ceļā, savā iecerētajā kalnā kāpējas mūžā sasniegdama jaunu galotni, kas viņai, droši vien, pavērs atkal gluži jaunus ceļus nākotnē.

Tiesa — „Dichtung und Wahrheit" slēpjas katrā mākslas darbā, arī vispatiesākā un tiešākā, kāds ir autobiografisks romāns, tādēļ arī „Tālajā Gaitā" autore, rakstīdama par savu agro bērnību un skolas gadiem, neapēnodama pati savu patiesību, daudzas sejas slēpj zem pieņemtiem vārdiem, notikumus kondensē un sniedz lasītājam savas dzīves raksturīgākos fragmentus, kas arī visasāk iezīmē zināmus pagriezienus un ceļa stabus viņas personības veidošanās gaitā.

Tā grāmatā lasītājam nāk pretī daudz īpatnēju, zīmīgi raksturotu tēlu, kam bijusi kāda nozīme grāmatas varones — Amatas — dzīvē, bet visskaistākais piemineklis šai grāmatā celts Mauriņas tēvam, ārstam Grobiņu pilsētā, kurš pieminēts ar dziļu mīlestību un pat dievināšanu katrā rindā. Tēva tēls arī kā centrālā figūra virzās cauri visai grāmatai, pavadot Amatu visās viņas ciešanu, īso prieku un grūtajās ikdienas gaitās.

Ar lielu rūpību zīmēts arī ārēji it kā trauslais, bet iekšēji stiprais un varonīgais mātes tēls, tai blakus mūzikas entuziasta Hermaņa fon Vestermaņa aristokrātiskais profils un ģimenes drauga Drēzdenas mūzikas direktora, tēvoča Hansa mūzikālie vaibsti.

Ļoti plastiski tēlots plašais doktorāts, kur valda viesmīlības tikums un izteikti mūzikāla gaisotne ar Bēthovena, Vāgnera un Riharda Štrausa varenajām skaņām. Mūzika ir arī tā, kas pavada mazo Amatu cauri visai tās bērnībai, un mūzika ir viņas dzīves lielākais baudījums un greznums. Tādēļ arī visai grāmatai cauri vijas it kā atseviškas mūzikālas tēmas, kas brīžiem saplūst varenā spēkā, brīžiem izskan pustoņos.

Īpatnējs grāmatā ir Martas Jūras cīnītājas un revolūcionāres tēls. Reizē ar Martas Jūras stāstu autore paver lasītājiem arī konspektīvu ieskatu Latvijas vēsturē, tādēļ liekas, ka tas darīts arī ar zināmu nolūku, par sveštautiešu lasītājiem domājot. Tādēļ arī Marta Jūra latviešu lasītājam var likties mazāk patiess, vairāk stilizēts tēls.

Psīcholoģiski interesanti ir attēlotas Amatas skolas gaitas, zīmīgi raksturotas audzēkņu un audzinātāju attieksmes ar pusaudžu gadiem raksturīgo „dievināšanu", jauno skolotāju nīšanu, biedriskumu un skolas laika pārdzīvojumiem. Ar lielu mīlestību autore raksturojusi arī savas trīs draudzenes — žīdieti, latvieti un lietuvieti, kas viņai bijušas vistuvākas, tāpat interesanti ir izsekot ar mazu humoristisku pieskaņu tēlotājām dzīvokļa saimnieces Dateles kundzes, audzinātājas Lindes jaunkundzes, čigānu, un vēl dažu grāmatas varoņu gaitām, tāpat nevar nepieminēt tādus krāsainus epizodus kā saskarē ar Hāgenu Šteinu, kaķu mīlētāju veco Nēringu, profesoru Nātingu un citiem.

Saprotams, nevienu grāmatu nevar atklāt otram, ja tas to nav izlasījis, neviens nevar arī īsti izbaudīt kādu mākslas darbu, to pats neatklājot ar savu acu skatu, dzirdi un sirds siltumu. Tādēļ katram lasītājam, kas īsti grib izprast Zentas Mauriņas pasauli un viņas mākslu, jāizlasa „Tālā Gaita", lai rindu pa rindai izsekotu tanī autorei. Un šis ceļojums katram sagādās īstu prieku.

Grāmatas glītu ārējo ietērpu un autores portretu darinājis Ed. Dzenis.

Ingrida Vīksna

Andrievs Salmiņš

BŪTĪBA

Es esmu tava būtība,
Smalka un kautra,
Par zemes spēku stiprāka,
Nežēlīga un skaudra;

Atvizot tūkstots spoguļos
Ar prāta krēslu aizklātos,
Es esmu tava būtība,
Bez manis tev nav nekā . . .

ZILĀ ZIRNEKĻA GLEZNU IZLOZE

Trešā Zilā zirnekļa gleznu izloze notiks decembra vidū. Izlozēs prof. Annusa, Vidberga, Krūkliņa un citu gleznotāju darbus. Lozes vēl var dabūt, iesūtot 1 dol. par lozi R. Kalniņam, French Art Center, 2 King St., New York 12, N.Y., U.S.A.

INGUS NĀRUNS GATAVOJAS KONCERTAM

15. decembrī Toronto atkal koncertēs mūsu slavenais čellists Ingus Nāruns ar A. Bērzkalnu pavadītāju. Abi mākslinieki pašreiz atrodas koncerta turnejā ASV.

Ņujorkas DV vīru koŗa koncerts Bostonā

ASV sāpīgi izjūtams reprezentācijas spējīgu vokālu ansambļu trūkums. No Vācijas „in corpore" atbraukušais „Dziesmu Vairogs", liekas, vairogu sen pakāris pie sienas. Dubultkvartets „Tēvija" joprojām nav sniedzis savu Eiropā spēto. Vietējie koŗi var apmierināt lokālās prasības. Vienības, kas varētu koncertēt plašākās turnejās un reizē droši reprezentēt mūsu dziesmu garu — grūti saskatīt. Lielas cerības tādēļ tika liktas uz Ņujorkas vīru kori, kas pulcē daudzus rūdītus koŗu dziedoņus un klausa enerģiskā skaņraža un diriģenta B. Skultes rokai. Iepriekšējie koncerti bija daudzsološi, bet š. g. 1. decembra koncerts vedināja uz dažām pārdomām. Vispirms — iespējams, ka Ņujorkā kori var klausīties pilnā sastāvā, bet Bostonā tas atstāja reducētu iespaidu. Mainās arī drusku dziedātāju sastāvs, bet jaunatne vēl nav un nav korī pārstāvēta (ar dažiem izņēmumiem). Dziedoņu caurmēra vecums liek vēlēties vairāk „mācekļu" veco, rutinēto dziesmotāju rindās. Korim draud mūsu visu koŗu nelaime — pirmo tenoru rezervju trūkums. Ar dažām spēcīgām balsīm korim vien nepietiek. — Citādi visa cienība vīru korim, kas ir vienīgais austrumu piekrastē, un iepriecina arī pārējos latviešu centrus — pat līdz Toronto.

Koncertā lielā programmas puse bija aizpildīta ar paša Br. Skultes darbiem (to starpā 3 jaundarbi un pāris tautas dziesmu sabalsojumi). Skulte ir tiešām radošs skaņdaris un neaiztājams mūsu trimdas koŗu repertuāra papildināšanai. Klausītājiem dziesmas patika, ko liecināja to atkārtojumi — „Dieva dārzs" (J. Medeņa teksts) ar solistiem A. Vēciņu, A. Līdaci un B. Maikovski, un „Aiz ezera augsti kalni" ar solistu A. Vēciņu. Medeņa īpatnai metrikai pieskaņotie dziedājumi (arī dziesmā „Varenība") ļoti padevušies un interesanti. No vecākiem koŗu dziesmu meistariem lielāku atsaucību izpelnījās Jānis Kalniņš — sevišķi ar humoristisko tautas dziesmas sabalsojumu „Ciemiņami cūka zuda" (solists Leonīds Bērziņš). Solīdus pamatus koncertam koris lika ar „veco krīvu" E. Dārziņa un J. Vītola dziesmām „Mūžam zili" un „Uguns milna".

Nepatīkamākais pārsteigums koncertā bija Bostonas klausītāju saimes reducēšanās. Koncerti šajā sezonā tikpat kā nav bijuši, Ņujorkas vīru koris agrāk aizvien pulcināja pilnu zāli, bet šoreiz tomēr daudzi bija izpalikuši. Vai apsīkst interese pret latviešu dziesmām un skaņām? Amerikāņu mākslinieku koncertos redz jo daudz mūsu cilvēkus (par trīs un četrreiz dārgāku ieeju), kuŗus latviešu sarīkojumos neredz. Tātad ne jau mūzikālo interešu zušana, bet — sava veida „asimilizācija". Vienīgais, kas vēl „velk", ir teātris, ja tikai aktieri drīz nepārsniegs skatītāju skaitu. Un tas viss noticis 5—7 gados, pārtikušos apstākļos! Tātad pēdējie „iemidzina". Un jo lielāks centrs, jo ļaunāk.

Z. K.

PIEPRASĀMAS LUGAS

Lidija Auzāne - Vītoliņa nodevusi visu savu lugu izrādes un izdevniecības tiesības Krolla mākslas aģentūrai. Pagaidām Krolla rīcībā ir sekojošas lugas: Dāmu valsis, Gleznotājs Otīņš (abas godalgotas), Jersika, Uz Ameriku, Ziemassvētku vēstules. Interesenti var rakstīt: Otto Krolls, 800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA. Tel.: MOnroe 6-5399.

KĀDS VĀRDS PAR AMATIEŖIEM UN KRITIĶIEM

Piezīme pie Indras Gubiņas raksta LA 1. decembra numurā

Amatierisms resp. diletantisms (šiem abiem vārdiem, liekas, ir viena nozīme) ir neizbēgama trimdas parādība ne tikai visās mākslās, bet arī visās citās kultūras un sabiedriskās dzīves nozarēs. A priori jāpieņem, ka ar šādu mērauklu mērījama latviešu sabiedrība visās zemēs, ka tā pa daļai arī ir, tikai ne visās zemēs gluži vienādi.

Indra Gubiņa, komentējot rež. P. Elsiņa rakstu Austrālijas Latvietī, kur norādīts uz amatieŗu aktieŗu privilēģijām, konstatē, ka rakstā izteiktais zīmējoties arī uz Kanadas latviešiem, bet amatieri trimdas apstākļos esot arī rakstnieki, gleznotāji, dejotāji, dziedātāji etc. Tikai — kas par untumu! — publika no visiem šiem pēdējiem prasot īstu mākslu un ļaujot tos kritizēt no panckām laukā, kamēr par aktieŗu amatierismu — kas par privilēģiju! — kritiķis nedrīkstot teikt ne „a", ne „b", tikai labi, ja medus ūdeni drīkstot uzspricēt. Kādi zelta laiki aktieŗiem pienākuši! **Publika tos ņēmusi savā aizsardzībā, bet kritiķim no publikas vairs nekur nav glābiņa — pazudis un pazudināts grēcinieks. Tas tā,** pēc Indras Gubiņas domām Austrālijā un Kanadā. Mazliet citāda aina vērojama ASV latviešu kultūras novados. Te visi amatieri ar vienu slotu perami, pār vienu kārti metami, un viņi paši aizstāvas pret kritiķu uzbrukumiem, publika neuztraucas ne par amatieŗiem, ne kritiķiem, ļauj pilnu vaļu kā vieniem, tā otriem. Simpatiska publika. Un mūsu kultūras instances parasti ievēro to apstākli, ka īstie mākslinieki ir dārgi, bet amatieŗus var dabūt par brīvu. Tādēļ pēdējos vērtē augstāk par pirmajiem. Kritiķi dara tāpat. Viņi vispirms noklausās, ko instance par kādu amatieri saka, un tad raksta. Un tad — vilks paēdis, kaza dzīva. Kādēļ celt naidu? Reiz vienā koncertā kultūras daļas vadītājs man teica: „Šoreiz A rakstīs tai avīzei, B — otrai avīzei, bet tu raksti Vēstnesim . . . Tev jau nagi niez, vai nē? Un daudz jau tev nemaz nav jākritizē, vai tad tu nu kāds īsts kritiķis esi vai? Un viņa jau dzied ļoti labi, ko tu saki? Pirmo reizi uzstājas . . . es viņu atklāju . . . vienā ballē sēdējām pie galdiņa . . . šī rauj vaļā solo, un skan kā bazūne . . . un vai mums nav atkal viena jauna dziedātāja? To tu ar pieraksti . . . Galvenais — lai viņa tiek visās avīzēs iekšā . . . Un paraksti pilnu vārdu apakšā."

Kā šis piemērs rāda — kultūras dzīve ASV noorganizēta uz citādiem pamatiem nekā Austrālijā un Kanadā. Un tā kā mūsu publika amatierismu saprot labāk nekā īstu mākslu, tad arī nekādu prasību pēc pēdējās nav, tikai kritiķim arī tas jāievēro. Tādā veidā mēs visi ļoti labi sadzīvojam. Instance izrauga amatieŗus un kritiķus. Latviešu trimdinieks skatās un klausās mākslu. Dažreiz viņš izlasa arī kritiku. Un tad nevar vien nopriecāties, ka uzrakstītais pilnīgi saskan ar viņa paša domām. Vēl vienā ziņā ASV latviešu kultūras dzīve atšķiras no Austrālijas un Kanadas — **mums arī kritiķi ir amatieri.** Es pats, piemēram. Un to jau nu gan man vienmēr atgādina kā instances, tā publika, un arī paši mākslinieki - amatieri, ka īsto kritiķu ASV latviešiem esot tikai trīs: teātra mākslā — Paula Jēgere - Freimane, mūzikā — Ernests Brusubārda, literātūrā — Jānis Bičolis, un akatieri tiekot pie vārda tikai tādēļ, ka sarīkojumu un laikrakstu mums esot vairāk kā kritiķu.

Un tā mēs dzīvojam. Mūsu kolonijā, kur es „darbojos", īstam kritiķim arī nebūtu vietas, jo kur nav īstas mākslas, ko tad tur darīs īsts kritiķis? Un varbūt Austrālijā un Kanadā tikai tādēļ ir saprašanās, ka mākslinieki tur ir amatieri, bet kritiķi īsti. P. Elsiņam un Indrai Gubiņai vajadzētu atbraukt uz ASV, varbūt tieši uz manu koloniju, kas priekšzīmīgi nostādīta, un iepazīties ar mūsu mākslas principiem. Un ja tad viņi mūsu vadmotīvu „Visus ar vienu slotu, visus pār vienu kārti" iedzīvinātu arī savās zemēs, tad vairs tā nebūtu jāžēlojas. Un īstos kritiķus nemaz nelaist pie vārda. Vai tad amatieŗu trūkst? Viņi skolās esot gājuši, attiecīgu izglītību ieguvuši, varot aizrādīt uz kļūdām, varot pamācīt, kā jāspēlē teātris, kā jādzied dziesma, kā jāraksta romāns . . . Ej tu ellē ar savām skolām un savu izglītību! It kā mums nebūtu tādas instances, kur ievēlēti visgudrākie cilvēki, kas nav kompetenti tikai teātra, mūzikas un literātūras jautājumos vien, bet kas izskaidros arī, kā dienas laikā aptumšojas saule un nakts laikā mēness.

-s.

AR LATVISKU SKAŅU SIRDĪ

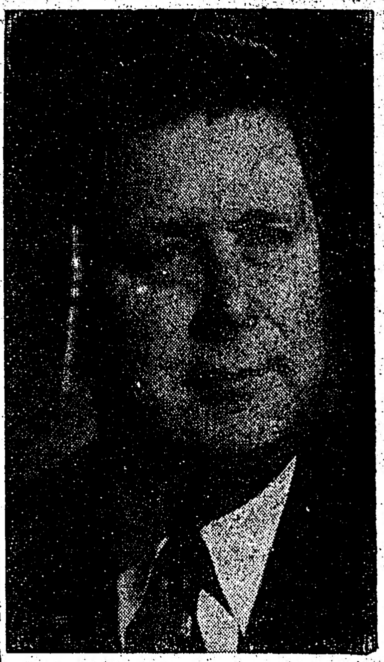

Šī gada decembrī Detroitā uz 50 mūža gadiem atskatās brīvmākslinieks Pēteris Banders, par kuŗu var teikt, ka viņa sirds, dienas un dzīve vienmēr ir skanējušas. Dzimis 1906. gada 4. decembrī Jēkabpils apriņķī, Alkšņu pagastā. Katram cilvēkam Dievs dod līdz zināmas spējas — sirds uguntiņu — ko viņš manto no vecākiem, senčiem un tautas, kurā viņš ienāk šajā pasaulē. Bet Dieva dotās spējas izkopj un piešķir tām zināmu nokrāsu arī dzimtās zemes stūrīšu daba, vide un dzīves ritums. Tā cilvēks savijas arī ar savu dzimteni. P. Banderam bijusi laime augt tajā mūsu dzimtenes stūrītī — Augškurzemē, kas ir mums izauklējusi dižus garus gan rakstniecībā, gan citos tautas dzīves novados.

P. Banders beidza Rīgā konservātoriju 1932. g., bet jau studiju laikā cītīgi spēlēja gan simfoniskā orķestrī, gan radiofonā. No 1932. g. līdz Latvijas okupācijai bija 4. Rīgas pulka kapelmeistars un vīru koŗa diriģents. Šajā laikā jo plašas aprindas jūsmoja par šī orķestra koncertiem, un dzīvā atmiņā palika arī staltais kapelmeistars. 1933. g. B. ar Kultūras fonda stipendiju devās uz Berlīni, Prāgu un Varšavu, kur pētījis militārās mūzikas jautājumus un iepazinās ar militārās mūzikas skolām. Šādu skolu pēc viņa projekta gatavojās atvērt arī Latvijā, bet darbus pārtrauca krievu iebrukums. Vācu okupācijas laikā uz plkv. Veisa aicinājumu viņš nodibināja latviešu kaŗa orķestri. Bēgļu laikā Vircburgā vadīja latviešu kori un arī ASV nodibina un vada kori, sākumā Filadelfijā, pēc tam Detroitā. Detroitā kā viņa koris, tā pats diriģents ir iecienīti un iemīļoti, jo darbs tiek veikts ar rūpību un mīlestību. Var teikt, ka viņa dzīve vienmēr ir skanējusi lielā uzticībā latviskās dzimtenes skaņās. Novēlam, lai vēl ilgi viņa dzīve skan pateicībā Dievam un sniedzot veldzi, stiprinot un sirdis augšup ceļot, bet veselībā, darbos un dienās bagātīgu Dieva svētību.

A. Skrodelis

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

54. turpinājums

Un Milzums pie tam vēl bija laimīgs, ka Smārtēnā atradis palīgu grūtā brīdī, kas ne vien gribēja palīdzēt, par viņu aizrunājot, bet kas pat no savas kabatas vēl izlika simts piecdesmit dolaru, ko samaksāt augļotājai.

Pasaulē vēl bija labi cilvēki.

Jaunā ideja labajam cilvēkam iepatikās arī pašam. Uzmanīgi rīkojoties, tā bija iespējams ne tikai nodrošināt vecuma dienas, bet arī izskaistināt tagadni.

Piecdesmit gadu vīrietim nav liels vecums. Īstenībā tas ir pats brieduma posms, kad jaunības pieredzes trūkumu nomainījusi lielā dzīves gudrība, kad spēka vēl pietiekami, lai sacenstos ar visjaunākajiem, un kad spara vēl diezgan, lai vakaros meklētu ne atpūtu, bet lai tos aizpildītu ar vīrieša meklētājam garam piemērotākām izdarībām. Protams, iekšējo pacilātību, ko tam jaunībā piešķīra pārdzīvojuma pirmreizīgums, tagad varēja radīt vienīgi rūpīgi aplēsti, sagādāti un pareizā vietā un laikā lietāti palīglīdzekļi. Ja ģimnazista laikā nedēļām pietika ko domāt par kādu pils parkā nozagtu skūpstu, pie kam rudens dubļos samirkušajām kājām, salījušajam mētelim un līdz ar to iegūtajām iesnām bija maza nozīme, tad tagad vajadzēja dārga naktslokāla klusinātas mūzikas, izmeklētu ēdienu un dzērienu, rožainas gaismas un jutekļīgu priekšnesumu radītas atmosfairas, lai piedzīvojumu otrā dienā vispāri atcerētos.

Bet kamēr soliņš pils parkā bija pieejams katram, kas vien pamanījās, krēslai sabiezējot, to nodrošināt sev, tikmēr loža naktslokālā maksāja dolarus.

No otras puses piecdesmit gadu ir brīdinātājs sauciens, ka atlikuši vairs tikai desmit, labākajā gadījumā piecpadsmit gadu, lai vēl kaut ko iekrātu tam laikam, kad darba devēji laipni apsolīsies tuvākajās dienās izšķirt darba lūgumu un lēmumu, ja tas būs labvēlīgs, paziņot pa pastu.

Smārtēns tāpēc arī pēc piecdesmitās dzimšanas dienas nosvinēšanas pavasarī bija nolēmis strādāt ar pastiprinātu sparu.

Atvadījies no Milzuma, viņš pārdomāja. Varēja iet uz apdrošināšanas aģentūras biroju, sagatavot mēneša pārskatu un pēc tam pievakarē vēl apciemot dažus iecerētus klientus, bet šodien prāts uz šādiem sīkiem pasākumiem nenesās. Diena bija bijusi tik veiksmīga, ka negribējās to atstāt, līdz pēdējai iespējai neizmantotu.

Viņš jau sen bija vēlējies tuvāk iepazīties ar Vagulānu. Ne tāpēc, ka viņu saistītu Vagulāna personība, bet tāpēc, ka pēc viņa un visu pārējo vietējo latviešu aplēses Vagulānam vajadzēja būt diezgan daudz brīvas naudas. Būtu nepiedodami to atstāt nelietātu, ja tā varēja kalpot trīs cilvēkiem: Vagulānam, aizņēmējam un idejas autoram — Smārtēnam pašam.

Viņš tāpēc izšķīrās par Vagulānu, un, drusku sevī nosūkstījies, ka jau pirmīt pie Grauduma kundzes viņam šī doma neienāca prātā, viņš mēroja ceļu atpakaļ uz visā pilsētā zināmo latviešu namu.

Paša, diemžēl, nebija mājās.

„Aizgāja atkal uz sēdi. Piesēdieties un pataisiet ar mani konservāciju — drīz jau būs atpakaļ," Vagulānu Alma aicināja negaidīto ciemiņu, jo Smārtēna siržu lauzēja slava nebija mazāka par Pēteŗa Pūpola slavu, gan ar to starpību, ka Pūpolu ļaudis slavēja par paskopu, kamēr par Smārtēnu runāja, ka tas naudu protot ne vien ieņemt, bet arī izdot.

„Konservāciju?" Smārtēns pirmajā straujumā neatcerējās, ka Vagulānietei ar svešvārdiem dažreiz nojuka.

„Nujā, parunājieties ar mani," Alma ar noņemto priekšautu steigā pārgrūda sejai un tad to pa atvērtajām durvīm ielingoja virtuvē, kur blakus pavardam stāvēja balti lakots krēsls, „jūs jau tāds lepns — cik jau mūsu mājā redzams, tik vienmēr augšas stāvā. Augšā jau vienmēr smalkāki ļaudis, kā apakšā. Vai ne, Smārtēna kungs?"

„Darīšanas, Vagulāna kundze, vienmēr tikai darīšanas," Gvīdo runāja, mājasmātes sejā raudzīdamies, kas virtuves karstumā bija pietvīkusi sārta un spīdoša, un domās to salīdzinādams ar Grauduma kundzi, „darīšanas — tās apēd dienas un sagrauž mūžu. Patīkamajam un sirdij parasti laika neatliek."

„Darīšanu dēļ vien jau nu jūs tur augšā tik bieži nenāktu," Vagulāniete nemīlēja aplinkus, „kuŗa tad ir — māte vai meita?"

„Ja būtu jaunāks, teiktu — māte, ja vecāks — meita; bet tagad saku, — diemžēl, — neviena," Smārtēns neļāva sevi izprašņāt.

Bet Vagulāniete gribēja zināt skaidri.

„Kā tā: ja vecāks, tad meita, ja jaunāks — māte. Vai nebija otrādi?"

Smārtēns pasmaidīja. Bija tomēr taisnība, ko ļaudis runāja par Vagulānietes apķērību. Gan aiz muguras, protams, jo acīs teikt nevienam nebija nekādas patikšanas, zinot, ka Vagulānu Alma bija tieša un droša valodā, ja vien uz kādu bija ieskaitusies.

„Otrādi? Nē. Grauduma kundze ir tik brīnišķīga, ka vajag tik piedzīvojuša kā manis, lai sevi saturētu grožos. Jaunāks to nespētu. Un Ritas jaunkundze ir tik skaista, ka vecāks par mani galīgi zaudētu saprašanu."

Vagulāniete paraustīja plecus.

„Gaumes lieta. Bez tam — Ritai jau ir boifrends, un pašai viņai ģīmis noklāts ar collu biezu štukatūru. Ja to noņems, krunkas vien paliks."

Smārtēns jutās neērti — zinot Vagulānietes runas spējas, bija jābīstas, ka saruna nenoklūst Grauduma kundzes ausīs. Un kas varēja galvot, ka atstāstījumā viņam netiek piešķirts autora gods Vagulāna kundzes paustajiem uzskatiem par Grauduma kundzes skaistuma cēloņiem.

Viņš paņēma cigareti un strauji mainīja sarunas tematu.

„Kopš pēdējās reizes jums atkal kas jauns pie sienas? Kas tas ir? Vidbergs?"

„Tas?" Vagulāniete vienaldzīgi paskatījās Smārtēna apbrīnotajā grafikā. „Jā. Vidbergs. Bet tas arī pēdējais, ko pirksim."

„Kāpēc? Mūsu intelliģences tiešais pienākums ir ne tikai atbalstīt latviešu māksliniekus, bet arī rādīt ārzemniekiem mūsu kultūru, izdaiļojot dzīvokļus pašu mākslinieku gleznām."

„Tā ir pēdējā bilde, kas nāk pie mūsu sienām," Vagulāniete paliek pie sava, „ja mans vecais vēl pērk, tā viņa darīšana, bet tad lai krauj čupā. Pie sienas vairs ne!"

Viņa piegāja un noņēma grafiku no sienas.

„Paskatieties! Cik te caurumu, kamēr iesita naglu, kas turas! Un tā zem visām gleznām. Kas tādu māju pirks, kam sienas vienos caurumos, ja gribēs pārdot? Nē! To es vecajam jau teicu, un pie tā paliek: nevienu gleznu vairs!"

Vagulānietes praktiskā domāšana Smārtēnam patika. Ja arī Vagulāns pats bija ar tikpat gaišu galvu — un, spriežot pēc viņa līdzšinējās darbības, to varēja cerēt — tad nāciens nebūs veltīgs.

Ar Vagulānu viss tomēr negāja tik gludi, kā Smārtēns bija cerējis. Viņi vienojās par to, ka visiem spēkiem ceļama latviešu turība trimdā, bet, tiklīdz Smārtēns ierunājās par to, ka kāds tautietis nonācis tādā stāvoklī, ka tam būtu vajadzīga nauda, ka to aizdodot, varētu labi nopelnīt, Vagulāns kļuva neuzticīgs.

„Kurš tas ir?"

Smārtēns lietāja parasto taktiku.

„Man labs paziņa, bet es apsolīju viņa vārdu neizpaust."

„Kāda man drošība, aizdodot nezināmam cilvēkam?"

„Juridiski jūs aizdotu man. Es būtu atbildīgs."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BLOOR - WILLARD RAJONĀ. Atsevišķa 2 stāvu, 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Garāža. Kanadiešu īpašums. Kopīgā cena $16.500,00.

SKAISTAJĀ PLAYTER RAJONĀ. 6 istabu dubultķieģeļu māja. Kopīgā cena $12.000,00. Iemaksa $1.000,00.

PILSĒTAS CENTRĀ. Veikals un divi dzīvokļi: ūdens - eļļas apkure, dubultgarāža, pašreizējais ienākums $250,00 nedēļā. Kopīgā cena $13.500,00, iemaksa $3.500,00. Kanadiešu īpašums. Ļoti izdevīgs kapitāla ieguldījums.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

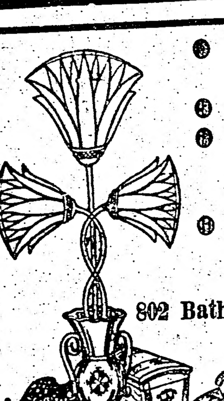

- Bagātīgā izvēlē griezti ziedi, podu puķes un krāšņuma stādi.
- Ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
- Ziemassvētku dāvānām bagātīgu klāstu piedāvā Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
- Ziemassvētku svecītes un lukturīši.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 Bathurst ielā pie Bloor Tel.: LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA RUMBA SWING

DEJU STUDIJA

N. SCHWANEBACH

175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318

TORONTO

Jūs iemācīties ātri un lēti

FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Pieteikšanās un izziņa katrā laikā

Auksta gaisa vēdināšana Parkošanās iespējas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

GREENWOOD—MORTIMERE: iemaksa $1.500 4 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, moderna virtuve, eļļas apkure. Garāža un dārzs. Pilna cena $12.000.

DANFORTH—BROADVIEW: iemaksa $4.500 10 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāža. Izmaksāta māja. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju uz 10 gadiem.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4478

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām.

ALBERTS JAKUBAITIS

Sainus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO

316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St., Toronto Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!

Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena. Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.

A. SILAVS

kungu un dāmu drēbniecība,

415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

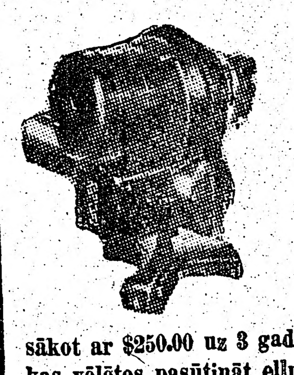

UDENS SILDĪTĀJS $120

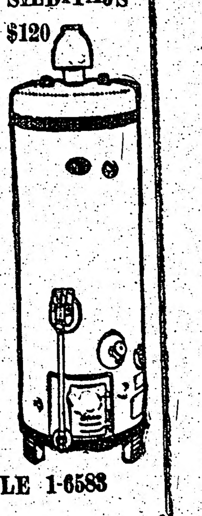

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,

204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

Iris

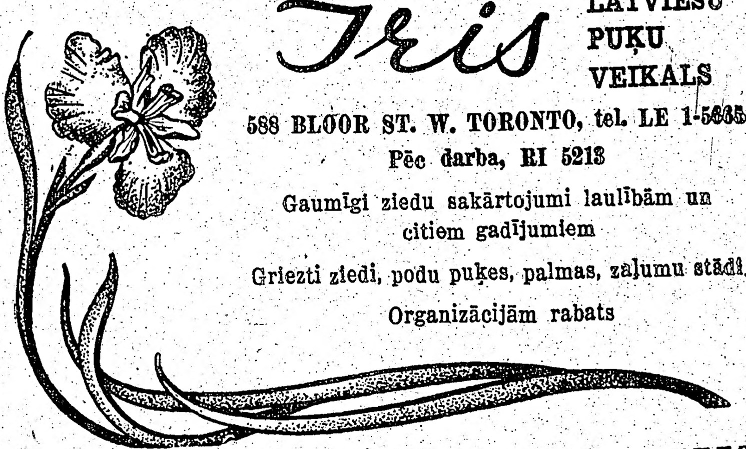

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5635

Pēc darba, RI 5213

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Organizācijām rabats

TODD LIMITED

LIELĀKAIS MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJS HAMILTONĀ.

Mājas, uzņēmumi un farmas vislielākā izvēlē. Iemaksai sagādājam aizdevumus līdz $2.000,—.

Sazinieties ar latviešu pārstāvjiem!

O. IEVIŅŠ — Tel. JA 8-6336 — V. TUKLERS

418 Main St. East, Hamilton

AUGSTĀKĀ CENA KANADĀ

AUTOMAŠĪNĀM, KO VĒLATIES APMAINĪT

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS

Iemainot pie MODERN MOTORS jauno modeļu AUTOMOBIĻUS

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Dodge	$725	$830	$955	$1075	$1325	$1555
Plymouth	$715	$820	$940	$1060	$1315	$1540
Chevrolet	$685	$765	$915	$1035	$1260	$1520
Pontiac	$690	$765	$920	$1030	$1265	$1515
Ford	$650	$760	$915	$1020	$1275	$1515
Meteor	$655	$765	$925	$1025	$1270	$1525
Studebaker	$635	$725	$845	$ 925	$1145	$1425
Nash	$500	$610	$790	$ 875	$1070	$1415
Hudson	$510	$605	$770	$ 870	$1040	$1405
Henry J.	$470	$525	$640	$ 760	$ 890	$1110

Augšminētās cenas maksājam par kaut cik mechaniski labā stāvoklī esošiem auto arī tad, ja būtu vajadzīgs remonts,

VAI $250.— IEMAKSA BEZ MAINĪŠANAS

Lielākā izvēlē Kanadā

CHRYSLERS un PLYMOUTHS,

kā arī FARGO smagie auto

PIEGĀDE 10 MIN. LAIKĀ. VIENMĒR ATVĒRTS.

ŅEMIET ŠO SLUDINĀJUMU līdzi BEZMAKSAS DĀVANAS saņemšanai jūsu bērniem!

MODERN MOTORS

BENZĪNS TIKAI 36.9 c. galonā

Chrysler, Plymouth, Imperial un Fargo pārstāvniecība

2467 EGLINTON E. AM 7-4681

1/4 JŪDZI AUSTRUMOS NO KENNEDY RD.

Pie apmaiņas maksājam līdz $500.— par katru auto 10 g. vai vecāku

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

ZELMA BELTE

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Dr. JĀNIS REKAI chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

LAIKRAKSTA LA

atsevišķus numurus Toronto iespējams saņemt:

PILSĒTAS CENTRĀ

LA birojā
123 Huron Street

All Nations Book and Film Service
340 College St.

Pocos Meat Products
376 College St.

Balint Newspaper and Book Store
272 Spadina Ave

Central Meat
928 College St.

Lotus Florists
802 Bathurst St. Pieņem arī jaunus abonementus

Rūta Restaurant
994 Dundas St., West

Atlantic Restaurant
1330 Dundas St., West

Modern Delicatessen
746 Dovercourt Rd.

Toronto augšminētajos veikalos atsevišķi laikraksta eksemplāri jau dabūjami - trešdienas numurs otrdienas vakarā un sestdienas numurs piektdienas vakarā, tā izbraucēji nedēļas nogalēs var jau paņemt līdz jaunāko laikrakstu.

PĀRTIKAS UN DELIKATEŠU PREČU VEIKALS

731 BROADVIEW AVE.

TEL. GL 9905

un

277 DUNDAS ST. E.

TEL. EM 8-8525

piedāvā Ziemassvētku galdam:

cūkas šņukuru ar zirņiem ● piparkūkas ● tortes ● un dažādus cepumus no pašu ceptuves, latviešu konditora gatavotus.

No putniem — tītarus ● zosis ● pīles.

Lūdzam svētku pasūtinājumus nodot laikus. Piektdienas vakaros un sestdienās piegādājam mājās.

EDUARDS TĪLMANIS

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

IZNĀCIS

Olģerta Dīķa grāmatnīcas izdotais

SIENAS KALENDĀRS

ar LATVIJAS skatiem 1957 gadam

Kalendārs, kā parasti, iespiests uz laba krīta papīra ar interesantiem un skaistiem Latvijas pilsētu un lauku skatiem. Jaunajā kalendārā pirmoreiz publicēti daži attēli no Rīgas 1956. gadā. Tie jums rādīs Rīgas seju šodien: apstādījumus bij. Švarca kafejnīcas vietā, Rīgas galv. staciju ar uzrakstiem krievu valodā, Centrāltirgu ar izsistiem logiem un cilvēku rindām pie kāpostu vezumiem.

Kalendārs ar latviskām vārdu dienām un glītām ainavām būs noderīgs un iepriecinās ikvienu latvieti.

Cena 50 centu.

Pieprasiet savam grāmatniekam vai tieši apgādā

O. DĪĶIS GRĀMATNĪCA

R. 2 WAVERLY, OHIO, U.S.A.

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397.

Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

Tagad ir laiks pirkt lauksaimniecību vai mazu lauku īpašumu ar dažiem akriem zemes 50—70 jūdžu attālumā no Toronto, tā nodrošinoties pret nākotnes notikumiem

Mūsu informācijas seriju turpinājumā sniedzam klauzulu, kam jābūt katrā piedāvājuma līgumā, lai nodrošinātu īpašuma pārņemšanas un ievākšanās termiņu bez sarežģījumiem. Tās teksts angļu valodā ir šāds: „... Vendor(s) agree(s) to give vacant possession of the said premises on closing date of deal."

BLOOR - INDIAN RD.: $2.500,00 iemaksa 8 ist. dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, jaunām cietkoka grīdām, pilnīgi jaunu telpu dekorējumu, eļļas apkuri un lielu dārzu. Iespēja novietot 4 automašīnas.

HIGH PARK: $2.500,00 iemaksa 9 ist. atsevišķai ķieģeļu mājai ar 2 virtuvēm, 2 vannas istabām, eļļas apkuri, garāžu un dārzu. 10 gadu obligācija. Ievākšanās pirms Ziemassvētkiem.

EGLINTON - ORIOLE PRKWY: $17.600,00 pilna prasītā cena 6 ist. dubultķieģeļu mājai tuvu satiksmei un veikaliem. Radiātoru - eļļas apkure. Skaists dārzs ar augļu kokiem.

ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS

Jaunas visu apgādu grāmatas, dzintara un sudraba rotas, ādas un kokizstrādājumi, skaņu plates, latviešu rakstāmmašīnas un daudz c.

Pirms ko gādājat svētku dāvanām, aplūkojiet mūsu jauno cenrādi. Šogad tanī atradīsit kaut ko jaunu. Cenrādi izsūtām par brīvu.

Grāmatu kollekcionāriem un bibliotēkām:

Mums ir sagatavots pilnīgs visu trimdas izdevumu katalogs, un lielākā daļa šo izdevumu ir arī krājumā. Iespējama atlaide līdz 20—25%.

Apgāds LATVJU GRĀMATA pēc 2½ gadu pūlēm ir noorganizējis grāmatu apmaiņu ar okupēto Latviju. Pirmā grāmata tika nosūtīta jau 1954. g. pavasarī, bet pagāja vēl ilgs laiks, kamēr izdevās šo iespēju paplašināt. Turpmāk apgādāsim Latvijā izdotos rietumu klasiķu darbus. un arī dažus no raksturīgākajiem pēdējā laika latviešu rakstnieku darbiem. Kas vēlas piedalīties šinī pasākumā? Varēsim dot dažus padomus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332. Waverly. Iowa, U.S.A.

Vai kāds ko zinātu par
ALBERTĪNI RUKA
(RUKS)
un meitu INESI?
Ziņas no piederīgiem.
Tuvāka informācija
LA birojā, 123 Huron St.,
Toronto

Labākās kvalitātes PIPARKŪKAS Toronto piedāvā
PAVASARA delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE., tel. LE 1-7353

SPECIĀLI ZIEMASSVĒTKIEM:
1. Ogu maizes, svētku „štolles", speķa un buljona pīrāgi.
2. Tortes, kūkas un cepumi.
3. Delikateses un ārzemju konservi.
4. Šokolādes izstrādājumi, konfektes un rieksti.

Jūsu mājas cepumiem: safrāns un kardamons. Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

Palīdz nosūtīt uz Krieviju: medikamentus, tekstilijas un pārtiku

Lūdzam pieprasīt mūsu plašo katalogu, kurš ir labākais.

HASKOBA LTD.

Rakstiet: HASKOBA Ltd., Lat. Dpt., 121 EARLS COURT RD., LONDON, S.W. 5, ENGLAND.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974 — Tel. LE 4-4645

Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

Meklē
ALEKSANDRU (SAŠU)
VĪCUPU,
apm. 40 g. v.
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt māsai
Ilgai Ozoliņš,
599 Spadina Ave.,
Toronto, Ont., Canada.

Meklē STEPANI RUTU, NIKOLAJA m.,
dzim. 1924. g. 30. nov., Slokā.
Izbraukusi uz Vāciju 1944. g. novembrī no Ķemeriem, 1948. g. uz Kanadu. Ziņas no dzimtenes. Lūdz rakstīt Annas kundzei, 70 Bellevue Ave., Toronto, Ont., Canada.

Labi izglītota
IGAUŅU DĀMA
5 pēd. un 4 collas, 120 mārc., labi situēta, vēlas iepazīties ar latviešu kungiem starp 45—55 g. v., — kas ļoti izglītoti, ar labu uzvešanos un nemeklē piedzīvojumus.
Lūdz rakstīt angliski vai vāciski šīs avīzes kantorim uz oferti 1412.

GALDIŅA APTIEKA
19 ST. JOHN'S RD. (pie Dundas St. W.), tel. RO 2-9543, TORONTO

Ziemassvētku dāvanām piedāvājam:
COTY, CHANEL, YARDLEY u. c. smaržas un odekolonus skaistos iesaiņojumos.
KODAK kameras, bārdas skujamos aparātus.
BLACK MAGIC u. c. šokolādes.
Safranu, kardamonu u. c. garšvielas.

VISĀ DRĪZUMĀ IZNĀKS SENGAIDĪTĀ
ELZAS PĒRKONES grāmata
SKAISTUMA NOSLĒPUMI
ar nodaļām:
I. SIEVIETEI
II. SKAISTUMA KOPŠANA VĪRIETIM.
III. JAUNAS MEITENES KOSMĒTIKA.

Glīti iesieta un illustrēta. **ŠĪ IR VIENĪGĀ ŠĀDA GRĀMATA** latviešu valodā . . . tā nepieciešama katram un būs labākā dāvana draugiem!

Meklē
AUDZINĀTĀJU
4 UN 8 G. V.
MEITENĒM
ZVANĪT
KATRĀ LAIKĀ
EM 6-6376,
TORONTO

BRUCE D. PALMER
ADVOKATS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-3141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

HIGH PARK RAJONĀ izīrējams nemēbelēts dzīvoklis — 2 istabas un moderna virtuve. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt katrā laikā — RO 7-5370..

BLOOR—DUFFERIN rajonā izīrē dzīvokli — 2 istabas ar virtuvi, lietošanā plīts. Garāža. Tel. LE 2-7006, Toronto.

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas istabas un virtuve Davisville - Mt. Pleasant rajonā. Garāžas iespējas. Tel.: MA 5822, Toronto. (1405)

ANASTASIJA TĪDEMANIS
IELOGO GLEZNAS,
AKVAREĻUS, DIPLOMUS UN FOTOGRAFIJAS.
Restaurē vecmeistaru un modernistu gleznas un antikos logatus.
Pasūtinājumus veic visīsākā laikā par zemākām cenām.
Māksliniekiem 10% atlaide.
Adrese: 750 Bathurst St. (pie Bloor St.), tel. LE 6-8995, Toronto

DAUGAVA
Meat - Grocerie - Delicatessen
Piedāvājam visāda veida gaļas izstrādājumus un eiropiešu delikateses
Pārdodam Ziemassvētku eglītes
581 PAPE AVE., TEL.: GE 9113, TORONTO
Veikals atvērts katru dienu no pl. 8—9 vakarā
O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

Dzirkstošs dzēriens

DZER Coca-Cola

Garšo citādi...
ar burbulīšiem garšo labāk.
Jūs jūtat starpību . . .
tur ir dzīvība, dzīvība Coke dzērienā.

„Coke" ir reģistrēta rūpniecības zīme. C-55 COCA-COLA LTD.

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

II adventa svētdienā, 9. decembrī, plkst. 9 rītā Sv. Toma baznīcā Bronksā, mācītājs A. Ozols, Ženija Bērzkalne, soprāns.

Plkst. 3 p.p. Betlemes baznīcā, Mācītājs Richards Zariņš, kristības. Pēc tam dāmu komitejas rīkots draudzes vakars. Programmā Austras Steinbergas - Nārunas deklamācijas, Elijas Druvas un Mirdzas Piekalnītes dziesmas, kuras baznīcā pie ērģelēm un apakšējā zālē pie klavierēm pavadīs Bruno Skulte. Adventa stilā klāti kafijas galdi.

DETROITA

Detroitas, Mich. Sv. Pāvila ev. - lut. dr. adventa dievkalpojums 9. decembrī, plkst. 1,00, Holmes Methodist Church, Lincoln at Putnam. Viesis prāv. K. A. Birznieks. Solists A. Dravnieks (tenors). Skola pl. 12,45. Pēc dievkalpojuma kopējas pusdienas un prāv. Birznieka ref. par Baznīcas jaunatnes darbu, kā arī jauniešu filmas izrāde. Tās ievadījumā ALJA priekšs. V. Nollendorfa uzruna.

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 8. decembrī, pl. 7 vak., bībeles stunda.

Svētdien, 9. decembrī, pl. 11 adventa dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Bērnu dievkalpojums pl. pl. 10. Svētdienas skola no pl. 10,30 —12,30.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th A...

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. **Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.**

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4 - 0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

9. decembrī II adventa dievkalpojums plkst. 11 rītā.

16. decembrī, plkst. 3 p.p. Ziemassvētku eglītes vakars bērniem.

23. decembrī dievkalpojuma nebūs.

24. decembrī, plkst. 7 vak. Ziemassvētku vakara eglītes dievkalpojums.

25. decembrī, plkst. 10 rītā 1. svētku dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sestdien, 8. decembrī, no plkst. 2 līdz 9 pēc pusd. tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš un bazārs Sv. Trīsvienības baznīcas telpās.

9. decembrī, pl. 4 p.p. Adventa laika dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

16. decembrī, pl. 2 p.p. Centrālās YMCA's telpās, 40 College St. Ziemassvētku eglītes sarīkojums draudzes bērniem līdz 12 g. v. Svētbrīdis. V. Keišas baleta skolas audzēkņu priekšnesumi un E. Timermanes - Ozolas klavieru studijas audzēkņu priekšnesumi. Vecāki lūgti ņemt līdzi bērniem dāvanas (līdz 50 centu vērtībā), jo Ziemassvētku vecītis atnesīs tikai saldumu sainīšus.

24. decembrī Sv. Jāņa baznīcā notiks divi Ziemassvētku vakara dievkalpojumi: plkst. 5 p. p. un plkst. 7 vakarā.

31. decembrī, plkst. 10 vakarā — Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

9. decembrī, otrā adventā, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. T. Aviks, 11 Wanda Rd., Toronto.

Adventa dievkalpojums svētdien, 9. decembrī, pl. 1,30 p.p. Sv. Olava b-cā. (Windermere - Bloor).

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latviešu draudzē, 18 VictoriaAve. S., Sv. Trīsvienības baznīcā

Sestdien, š. g. 8. decembrī, pl. 6 vakarā draudzes dāmu komitejas rīkotais „Ziemassvētku tirdziņš" — baznīcas apakšējās telpās.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 9. decembrī, plkst. 4.30 pp. adventes dievkalpojums. Svētdienas skola plkst. 3.30 pp.

Kičenerā, Mateja baznīcā svētdien, 9. decembrī, plkst. 11,00 dievkalpojums.

Laulāti: Pēteris Arvīds Vītols un Milda Vīksne.

Māc. Edg. Jange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Timminsā, svētdien, 9. decembrī, plkst. 15 ev. - lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave. Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. Kristus draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp. māc. A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.

Kornvallē 15. decembrī, plkst. 7 vak. adventa dievkalpojums.

Montreālā, 16. decembrī, plkst. 3 p.p. Debesbraukšanas baznīcā, Outremont - Blair ielu stūrī draudzes bērniem Ziemassvētku eglīte ar svētbrīdi.

24. decembrī Debesbraukšanas baznīcā plkst. 6,30 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

31. decembrī Debesbraukšanas baznīcā plkst. 6,30 vak. Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 8 vakarā. Svētdienas skolas svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
Uz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $........ abonementa samaksai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

1956. gada 8. decembrī. 98. n-rs.

...S, KA JUMS IR
...re, dubultgarāža, pašreizējais ie-...edēļā. Kopīgā cena $13.500,00, ie-...Kanādiešu īpašums. Ļoti izdevīgs ...ns.
...et mums nesaistošai informācijai

NATURAL GAS
ŪDENS SILDĪTĀJS $120
...ED D
...oju un iekārtoju pēc ...les visu firmu eļļas un ...es apkures (burner) ...maksu par 5%. Tiem, ...iu gratifikāciju $5. Ie-...aisa apkures vecās un ...s. Par krāsns un eļļas ...u $7.00
...U N S,
...od Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

...Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
...OOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
...nīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
...ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

...LĀKAIS MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJS HAMILTONĀ.
...jas, uzņēmumi un farmas vislie-...ā izvēlē. Iemaksai sagādājam aizdevumus līdz $2.000,—.
...latviešu pārstāvjiem!
...JA 8-6336 — V. TUKLERS
...St. East, Hamilton

... DELIKATEŠU PREČU ...VEIKALS
...ADVIEW AVE.
...L. GL 9905
un
...NDAS ST. E.
...L. EM 8-8525
...emassvētku galdam:
... ● piparkūkas ● tortes ● un ...ceptuves, latviešu konditora gatavotus.
...ītarus ● zosis ● pīles.
...mus nodot laikus. Piektdienas vakaros ...nās piegādājam mājās.
...DUARDS TĪLMANIS

...ūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
...iski spilveni un sedziņas
...HANDWEAVING Studio
...88 Bloor St., W, Toronto
Tel. WA 2-1315

...IZNĀCIS
...ka grāmatnīcas izdotais
... KALENDĀRS
...S skatiem 1957 gadam
...sti, iespiests uz laba krīta papīra ar inte-... Latvijas pilsētu un lauku skatiem. ...moreiz publicēti daži attēli no Rīgas 1956. ...Rīgas seju šodien: apstādījumus bij. Švarca ... galv. staciju ar uzrakstiem krievu valodā, ...m logiem un cilvēku rindām pie kāpostu ...
...skām vārdu dienām un glītām ainavām būs ...s ikvienu latvieti.
Cena 50 centu.
...am grāmatniekam vai tieši apgādā
O. DĪĶIS GRĀMATNĪCA
... WAVERLY, OHIO, U.S.A.

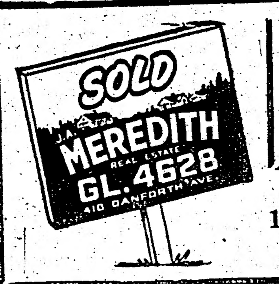

DŽEMS RIMKEITS, LE 5-3149

MEREDITH ADRESE: 1084 Bloor St., W.; 410 Danforth Ave., Toronto, Ont.

DĀMU FRIZIERVEIKALS, labā tirdzniecības ielas krustojumā. Blakus slimnīcai, kuru šī frizētava apkalpo. 6 istabu dzīvoklis. Frizētavā 6 krēsli, 4 susinātāji u. t. t. Pilnīgi iekārtots un labi ejošs veikals. Paša kapitāls vajadzīgs $1.500,00.

$500,00 iemaksa — WOODBINE - KINGSTONE ROAD. 6 1/2 istabu ķieģeļu māja. Moderna virtuve, balkons, atklāts kamīns, gaišas istabas, parketa grīda, dubultgarāža, privāts iebraucamais ceļš. Pirmā obligācija uz 10 gadiem, ar 6%, atklāta. Prasītā cena $14.900,00.

$2.900,00 iemaksa — DOVERCOURT - COLLEGE. 12 lielas istabas, ienākumu māja (ķieģeļu), 3 virtuves, 2 vannas istabas, eļļas - ūdens (radiātoru) apkure. Garāža ar privātu iebraucamo ceļu. Jūs varat šinī mājā par brīvu dzīvot 4 istabu apartamentā un $250,00 iegūt par pārējo istabu izīrēšanu. Pašreiz mājā dzīvo vācu tautības apakšīrnieki, ir brīvas istabas saimniekam.

BROADVIEW - GERRARD. 11 istabu, 3 vannas istabas, parketa grīdas, 2 kamīni, Garāža 3 automašīnām. Zemes gabals 30 x 120 pēdu. Skaista, tīra māja. $4.000,00 iemaksa. Pilna prasītā cena $19.500,00.

Zvanīt lūdz:

DŽEMS RIMKEITS LE 5-3149

"Meredith pelna jūsu uzticību"

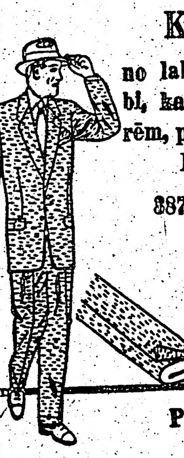

Kungu un dāmu apģērbus

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm, pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČANS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

SVĒTKU APSVEIKUMU KARTĪTES

dabūjamas

DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2637 W. Potomac Avenue, Chicago 22, Ill., tel. Brunswick 8-8681,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

PROF. DR. AGR. H. LĀCIS

TOREIZ, KAD LATVIJAS VALSTS TAPA

NEZUDOŠAS VĒRTĪBAS DĀVANA ZIEMASSVĒTKOS, SVINĪBĀS UN IT ĪPAŠI JAUNATNEI, kas alkst zināt, kas toreiz īsti notika, un grib lietas skatīt dzīvās patiesības gaismā. Lasot par šiem notikumiem, ikviens no jauna pārdzīvo izmisīgās neatkarības cīņas dzīvās ainās — aculiecinieka tiesājā pieredzē. — Divas autora ģīmetnes — neatkarības cīņu laikā un sarakstīšanas brīdī. Iesieta $2.00. Par piesūtīšanu nav jāmaksā. — Pieprasiet grāmattirgotājiem.

FR. JEGERS, 95 — 14th Ave., Newark 3, New Jersey, U.S.A.

SVĒTKU DĀVANĀM UN PAŠA PRIEKAM

DV GRĀMATNĪCA

JUMS PIEDĀVĀ SEK. JAUNĀKĀS GRĀMATAS

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

Prof. A. SPEKKE
Senie dzintara ceļi un Austrumbaltijas ģeografiskā atrašanās ... $3.60

KNUTS LESIŅŠ
Aklā iela — Noveles ... $2.60

J. TORVALDS
Tādas bija beigas — Romāns ... $3.50

RITAS LIEPAS
SVEŠĀ VASARA — Romāns, cena ... $3.50

Z. LAZDAS
Saules koks — Dzejas ... 3.80

I. KARULES
Raibā vasara — Romāns jaunatnei ... $2.80

A. ŠMITA — V. ČIKAS
Sporta Latvija ... $3.80

AD. ŠILDES
Pa deportēto pēdām — Latvieši vergu darbā ... $3.80

A. G. KRONINA
TIRANNS — Romāns, cena ... $5.20

J. KLĪDZĒJA
DŽENITORS — Romāns, cena ... $4.00

A. G. KRONINA
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA — Romāns, cena ... $3.80

ANŠLAVA EGLĪŠA
ES NEBIJU VARONIS — Romāns, cena ... $4.50

EDV. VIRZA
Kārlis Ulmanis ... $2.80

ANŠLAVS EGLĪTIS
Misters Sorrijs — Romāns ... $4.50

ĢIRTA SALNĀ
UGUNS AVOTI — Romāns ... $6.40

Prof. Dr. K. STRAUBERGA
Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un parunas ... $7.00

AIDAS NIEDRAS
PIEKTAIS BAUSLIS — Romāns ... $2.80

ZENTAS MAURIŅAS
LATVIEŠU ESEJAS — Cena ... $3.60

M. ZEBERIŅA
Pūra pūķis un trīs sievas — Romāns ... $3.40

ČARLZA MORGANA
NOTIKUMS UPES LĪNIJĀ — Cena ... $3.25

REMARKA
TRIUMFA ARKA — Cena ... $4.20

ANNEMARIJAS SELINKO
DESIRĒ — Romāns, cena ... $5.20

ADOLFA ERSA
KRUSTS CEĻMALĀ — Romāns 2 daļās, cena ... $4.00

Prof. Dr. P. JUREVIČA
Variācijas par moderno cilvēku — Esejas ... $4.50

A. JOHANSONA
LEOPARDA ĀDA — Esejas ... $2.80

AUNI NUOLIVARA
GANE, KALPONE UN SAIMNIECE — Godalgots somu romānu sacensībā ar pirmo godalgu — Romāns, cena ... $3.00

FRANSUA BENGSTONA
SARKANĀ ODZE — Stāsts par pagānu laikiem, cena $4

AIDAS NIEDRAS
PILSĒTA PIE DAUGAVAS — Romāns, cena ... $3.60

K. ZARIŅA
Dzīvība un trīs nāves — Romāns ... $3.60

ANT. RUPAIŅA
Māra mostas, III d. — Romāns ... $5.00

Plkv. V. JANUMA
MANA PULKA KAUJU GAITAS — Cena ... $4.00

Majora J. ĶIĻĪŠA
ES KAŖĀ AIZIEDAMS — Atmiņas ... $4.00

J. VESEĻA
TEIKSMA PAR MANU MŪŽU — Cena ... $3.80

J. TORVALDA
TRIECIENS UZ BERLĪNI — Romāns, cena ... $3.50

F. E. SILLAMPĒ
CILVĒKI VASARAS NAKTĪ — Romāns, cena ... $2.50

V. MOLBERGA
JAUNAJĀ ZEMĒ — Romāns, cena ... $3.80

K. IEVIŅA
PIE TEIKSMOTĀ EZERA — Romāns, cena ... $4.00

K. RAUDIVES
NEREDZAMĀ GAISMA — Romāns, cena ... $3.90

P. ROZIŠA
DIVAS SEJAS — Romāns, cena ... $2.80

J. JANŠEVSKA
DZIMTENE — Cena ... $5.60

U. ĢERMANIS — J. VĀCIETIS
Pa aizputinātām pēdām — Raksti par latv. strēlniekiem $3.80

Z. MAURIŅA
TĀLĀ GAITA — Cena ... $4.00

DZ. FREIMAŅA
VIĻŅI — Romāns, cena ... $3.30

V. KĀRKLIŅA
TEIKA PAR SEPTIŅIEM KUĢIEM — Romāns, cena ... $4.00

kā arī: ŽURNĀLUS, SKAŅU PLATES, GRĀMATU ZĪMES u.t.t.

Uz rakstveida pieprasījumu izsūtām pa pastu uz pēcmaksu (COD).

Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

SKAUTU VADĪTĀJU KURSI

Kalamazū (-m-) 3. skautu novads, saziņā ar ASV latviešu skautu priekšnieku, rīko visu Sav. Valstu mērogā latviešu skautu vadītāju kursus, kuŗi notiks no š. g. 29. līdz 31. decembrim Kalamazū, Mich. Kursu atklāšana paredzēta 29. dec., plkst. 9,00 no rīta Draudzes namā, 828 S. Rose ielā. Kursu vadītājs V. Klētnieks, komandants J. Ķesteris, saimniecības pr-ks J. Vaseris, galvenā saimniece A. Klauvētāja, kas savus pienākumus uzņēmušies. Par lektoriem darbosies: A. Kangars, T. Dukāts un K. Stunda.

⁂

2. decembrī Kalamazū notika 3. novada skautu vadītāju un darbinieku apspriede, ko vadja 3. novada skautu pr-ks A. Gregors. Tanī pārrunāja jautājumus, kas attiecas uz skautu vadītāju kursiem Kalamazū un 3. novada gadskārtējo vadītāju sanāksmi Saginavā, kas notiks 6. janvārī.

⁂

Nākošajā gadā 3. novada skautu lielā nometne paredzēta Kalamazū, to organizēs 75. Jelgavas skautu vienība. 7. Gaujas gaidu vienība rūpēsies, lai arī gaidu lielā nometne nākamā vasarā varētu notikt Kalamazū.

ZIEDOJUMI

Ziedojuši „The Greatest Tyranny" ietvaros, kā arī nokārtojuši par to samaksu sekojoši tautieši: R. Janieks $2.00, K. Strazds $1.00, N. Strautnieks $2.00, N. Trepša $3.00, V. Sarbais $1,00, A. E. Daugavietis $0,30, Nezināms $2.00, A. Vītols $2.00, E. Turkēničs $2.00, A. Daugavietis $20,30, J. Vosekalns $1,00, V. Kristiņš $1.00, K. un A. Ansons $3.00, I. Esparza $1.30, K. Šims $1.30, K. Ezargailis $1.00, E. Zariņa $2.00, J. Lapša $1.00, J. Lācis $2.30, L. Pabērzs $2.00, J. Karps $3.00, O. Krūmiņš $0.50, A. Čiekurs $1.00, M. Kalniņš $3.30, J. Bolmanis $3.30, J. Kurcips $2.00, P. Kamarts $5.30, E. Lauks $0.30, E. Kuplais $1.00, A. Purgailis $1.00, Ed. Apinis $1.00, E. Sausais $1.00, J. Tērauds $1.00, Vindzoras latv. b-ba $6.00, K. Skuja $2,30, J. Mierkalns $0.30, Ed. Ābele $2.00, J. Petzalis $2.00, J. Greizais $0.30, A. Andersons $0.30, A. Andersons $0,30, J. Greizais $0.30, J. Ronis $1.00, E. Vasariņa $2.30, J. Grīnbergs $0.50, J. Ratnieks $2.30, K. Lesiņš$1.00, E. Miķelsons $3.00, I. Richters $2.60, P. Staša $6.00, A. Ozoliņš $1.13, V. Brants $5.30, Fr. Pavasars $1,00, A. Zembergs $2.00, Nezināms $0.30, V. Alders $0.30, A. Sudmalis $2.30, V. Akmentiņš $2.30, A. Dulpiņš $1.00, P. Vasariņš $1,00, I. Zutis $1.30, A. Mūrnieks $2.00, R. Liepiņš $0.30, V. Timmermanis $2,00, A. Rudzītis $2.00, K. Pulitis $1.00, P. Graudiņš $1.00, E. Ozoliņš $1.00, H. Baude $1.00, P. Zirnītis $3.30, R. Grava $2,00, M. Pampe $1.00, A. un K. Kazerovski $2.00, O. Skomba $5.60, R. Riekstiņš $2.30, F. Feldbergs $1.00, T. Bernats $2.00, J. Strautmanis $2.00, F. Konrads $1.00, K. Bikše $1.00, R. Līdaka $2.00, A. Zeibarts $5.00, E. Niedrags $0.30, T. Blumbergs $1.00, C. H. Subergs $2.00, P. Plīsis $2,00, Br. Ivsiņš $1.00, Nezināms $3.00, Nezināms $0.30, E. Rane $3.00, J. Dižgalvis $2,00, A. Ceplītis $2.00, I. Bērziņš $2.00, Z. Kursis $1.00, F. Robežnieks $1.00, A. Vuciņš $1.00, V. Konters $1.30, L. Roms $2,00, E. Akmentiņš $1.00, V. Martinsons $1.60, L. Kaķis $1.00 H. Kligers $0.30, Ed. Gulbis $2.30, A. Līdums $5.60, E. Austriņš $4.00, J. Kaija $2.00, V. Ziediņš $1.00, R. Ziediņš $1.00, L. Jansone $5.00, A. Ranne $2.00, A. Užulis $1.30, R. Timmermane $1.00, R. Roze $0.30, A. Bramanis $5.30, O. Leinvebers $5.30, I. Salmiņa $1.00, T. Pētersons $1.00, J. Strautkalns $1.00, L. Birava $3.00, J. Lazdiņš $1.00, A. un J. Ezergaiļi $4.30, M. Esterliņa $1.00, E. Sīlis $5.00, M. Kundziņa $6.00, A. Zaube $1.30, P. Obersts $2.00, R. M. Kaliksons $1.00, P. Salenieks $0.30, K. Kaminskis $1.70, Z. Dāboliņš $2.60, F.Borgs $3.30, L. Jēgermanis $2.00, E. Ozols $1.00, V. Deičs $2.00, A. Steinbergs $5.00, O. H. Karakaņs $2,30, V. Cinis $2.00, J. Ūdris $2.00, A. Bumburs $1,00, A. Siliņš $2.00, J. Muzis $2.30, K. Konstapelis $4.30, R. Šmemanis $3,00, A. Eglītis $2.00, Kiršteins $3.00, M. S. $2.00, M. S. $1,00, M. Vētra $3.00, A. Orste $10.00, J. Paucītis $5.00, I. Eglīte $1.00, St. Čačis $2.30, L. Sproģis $1.30, N. Schwanebachs $5.30, A. Lesiņš $2.30, V. Kovaļevskis $5.00, A. Zvingevics $0.60, T. Sauders $1.00, E. Chulka $0.30, Ed. Veinbergs $2,30, A. Peterops $2.00,

Visiem ziedotājiem latvisks paldies.

Alb. Lucs, kasieris

(Turpinājums sekos)

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Amerikas Latviešu apvienības Sekretāriātā ir pienākuši adrešu pieprasījumi un ziņas no piederīgiem sekojošām personām:

Aina Bormane, 26 g.v.; Elza, Kārļa m., Norbergs, meklē māte; Otto, Kārļa d. Zīverts, meklē māte; Zenta Andreja m. Plaviņa, meklē māte; Tālivaldis Eglītis, dzim. 1924. g. un Valdemārs Brige, dzim. 1920. g.; Aleksandrs Indriķa d. Štokmanis, meklē māte; Ādolfs Feldmanis no Rīgas; Jēkabs Kalninieks no Rīgas; Alfrēds Ernesta d. Slakteris; Jānis-Osvalds Kaimiņš, dzim. 1915. g., meklē māte; Richards Silenbergs, dz. 1914. g.; Laimonis - Miervalds Bērziņš, dz. 1921. g., meklē māte; Ēriks Pētera d. Gustavs, dzim. 1912. g.; Jūlija Straume, dz. 1909. g., meklē māsa; Olga Launerts ar bērniem un Lidija Šmits — abas meklē māsa; Artūrs Pētera d. Mucenieks, dz. 1907. g., meklē sieva; Zigurds Klaips, dzim. 1929. g.; Pēteris Jāņa d. Lācis (Locis), meklē dēls un meita; Zigfrīda - Zigrīda Zīvarts, meklē māsa; Adalberts Eduarda d. Rudzītis, dz. 1918. g., meklē māte; Videvuds Jāņa d. Lejnieks — ziņas no mātes; Vitolds Folkmanis; Egils un Gunars Jurevics; Bruno Arnolda d. Žigurs; Velta - Valija Vītols; Zenta - Leontine Skrabe, dz. Vītols; Richards - Leopolds Vītols; Jānis Eduards Vītols; Harijs Tutāns, meklē māte; Jūlijs Arnolds Zirnītis, meklē māte; Jūlijs un Nikolajs Kārļa d. Cimdiņi; Jānis Kārļa d. Brants; Marta, Kārļa m. Migla; Arvīds Prūsis, dz. 1923., meklē māte; Helēna, Jāņa m. Allers, dz. Zeltiņš, ap 1919.-1921. g. dzīvojusi Ņujorkā; Ludmila un Leonīds Birģis; Vera, Beate un Laila Lībeks; Vera Kolčuna; Anna Fogelis; Vilis Pētera d. Zvaigznītis, dz. 1921. g., meklē māte; Alberts Krūmiņš (dzīvo Anglijā?), meklē māte — tēvs miris; Vitauts Jāņa d. Briedis, dz. 1921. g.; Žanis Kārkliņš, dz. 1924. g., meklē brālis; Eduards Bernhards, dzim. 1916. g.; Kārlis Losbergs, meklē meita; plkv. Kārlis Berķis; Jānis Aloiza d. Sondors, meklē brālis; Žanis Feldmanis, dz. 1920. g., ziņas no mātes; Mirdza Kalnājs, dz. Sebris, meklē tēvs; Pēteris Verners Toms no Galgauskas pag., vēstule no meitas; Jānis Gelbe; Jūlijs Lazda; Nikolajs Mungirovs, meklē sieva; Ženija Golde, dz. Streips un Streips (apm. 66 g. v.); Jānis Golde; Pēteris Ātrens (miris?); Ēriks Alfreda d. Janerovskis; Jānis Andreja d. Novads; Vasilijs Uljana d. Bobrovs; Artūrs Blūmbergs; Nikolajs Dozenbergs; Mīce Turks (bērni Viljams un Alīse); Gunars Beķeris; Rasma Līcis dz. Skulte, meklē māte; Marta Krastiņa, dzim. Sēlpilī; Paulis Baums un viņa sieva; Linards Eduarda d. Aļļens, dz. 1924. g., meklē māte; Artūrs Jāņa d. Kalniņš, dz. 1920. g., meklē brālis; Hāralds Lankšs (Lanksch), meklē māte; Jānis Pētera d. Grīslis, dz. 1898. g., ar ģimeni; Ženija Pētera m Vītols; Marija Pētera m. Romanova, dz. Vītols no Rīgas — ziņas no mādzim. 1929. g.; Jānis Baltiņš, dz. 1926. g.; Tālivaldis Kārļa d. Bērziņš, dz. 1919. g., meklē vecāki; Jānis Priede ar sievu Annu; Valda Jāņa m. Vabulis, meklē māte; Aina Jāņa m. Karlsone, dz. apm. 1925. g. Lūcija Andersons, ap 45 g. v., meklē māsa; Eduards Valdemāra d., Antiņš, meklē meita; Eduards Bērziņš, dzim. 1912. g., meklē sieva; Juris Staņislava d. Bonders, meklē brāļi; Arnolds Pētera d. Brūders, meklē māte; Aleksējs Radiona d. Čakstiņš; Jānis Alfrēds Eduarda d. Dalītis, meklē māte; Konstantins Konstantina d. Djudjuks, meklē māte; Roberts Jāņa d. Freibergs, meklē māte; Miķelis Hudolejs, meklē māsa; zobārsts Jānis Ikše; Ernests Ludviga d. Ķevics - Zariņš, meklē māte; Mārtiņš Simaņa d. Kalķis (karavīrs); Pēteris Laimonis Pētera d. Ķilla, meklē vecāki un brālis; Dzidris Zigurds Ernesta d. Krūmiņš, meklē māte; Pēteris Pētera d. Lūkins, dzim. 1921. g., meklē brālis; Ilgvars Krišjāņa d. Mednis; Arvīds Pladars un Jēkabs Pladars, meklē māte; Lidija Pols un Žanis Pols, kā arī Kārlis Kārļa d. Kals; Jānis Jūlija d. Raudulis; Apolons Ernesta d. Reinfelds; Amors, Ernesta d., Reinfelds, meklē māsa; Kārlis Jāņa d. Renarts, meklē vecāki; Elmārs Sīpoliņš no Slokas, meklē māte, kā arī Pauls Jāņa d. Bieziņš, meklē māte; Alfrēds, Hermaņa d., Veinbergs un Alvīne Hermaņa m. Gerdel, dzim. Veinberga, kā arī Ralfs Rūdolfa d. Balodis (sieva Zenta, meita un dēls), meklē māte: Jānis Dāva d. Veinbergs, meklē sieva un meita; Jānis Ignata d. Zelčans, kā arī Antons Juŗa d. Biukšans un Anna Bors; Tenis Eduarda d. Zelmenis; Adis Vinklers; Jēkabs un Vilis Blūmbers.

90 g. veca māte Anna Grantskalns meklē savu meitu prec. Auniņš, kuŗa lūgta saņemt izsūtīto vēstuli ar ziņām par piederīgo liktenі.

Ziņas pieprasīt un adreses sūtīt ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D.C., U.S.A. (Tel. DUpont 7-7812). Pieprasījumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumiem un no ārzemēm International Reply kuponi.

(Turpinājums sekos)

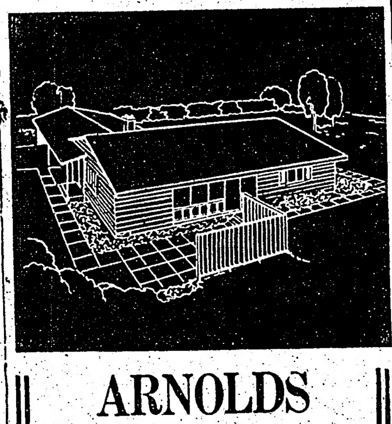

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE • MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

V. SKUJA, J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 2R2 GRAND VALLEY

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

PIEKTDIEN, 18. JANVĀRĪ

GRANDIOZĀKAIS SARĪKOJUMS TORONTO

COLUMBUS ZĀLĒ

KARNEVĀLU SEZONAS ATKLĀŠANAS BALLE

GATAVOJIETIES!